

Izhaja ob 4 zjutraj.

Stane mesečno 20— Din
za inozemstvo 30—
neobvezno

Oglaš po tarifu.

Uredništvo:

Miklošičeva cesta št. 16/L
Telefon št. 72.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo prosveto in politiko

Upravišтво:

Ljubljana, Prešernova
ul. št. 54. Telef. št. 96

Podružnici:

Maribor, Barvarska ul. 14
Celje, Aleksandrova c.

Račun pri poštn. čerkov.
zavodu št. 11.842.

Ljubljana, 17. junija.

Te dni se zopet mnogo govori o razpustu Narodne skupščine. Opozicijski listi vedo povedati, da pride tekoma tedna ministrski predsednik Pašič na Bled ter da bo od krone zahteval izborni mandat. Blokaške novice vedo seveda naprej, da ga ne bo dobil, temveč napovedujejo zopet nekako koncentracijo, odnosno režim opozicijskega bloka.

Predvsem je treba ugotoviti, da so vse vesti, v kolikor navajajo konkretna dejstva ali poročajo o političnih nadržih vlade, gole izmišljotine in prazne kombinacije. Edino, kar je točno, je to, da je sedanja parlamentarna situacija, trajno nevdružna in da bo vsekakor pred jesenskimi zasедanjem padla odločitev o usodi Narodne skupščine.

Opozicija se bo ji razpusta parlamenta. Ona se sicer v bombastičnih frazah predstavlja kot zastopnica večine ljudstva, pri tem pa se zaveda, da postaja njen položaj med narodom vedno nesigurnejši. Slovenskim klerikalcem se baš sedaj pri občinskih volitvah piše mene tekel in vedno jasneje se kaže, da slovensko ljudstvo nikdar več ne bo poslalo 21 tigrov v Beograd. SLS bo iz novih volitev izšla decimirana. Davidovičeva grupa, ki je vsled preloma s samostojnimi demokrati, postala čisto provincijalna srbijanska frakcija, izgubila baš v Sumadiji zapuženje demokratskih mas, ki vedno očitneje odobravajo Pribečevičevo politiko. Znano je, da tudi med samimi poslanci, ki danes se sledijo gosp. Davidovič, močna struja nagiba na Pribečevičevo stranko in to ravno najresnejši med njimi. Med Spahovimi muslimani vlada pravcati defetizem in gotovo je, da ta stranka ne bo niti polovice svojih poslancev pripeljala v novo skupščino. Tako je takozvani opozicijski blok «kolos» na lončenih nogah in gostobesedne in samozavestne izjave njegovih voditeljev niso izraz notranje moči, temveč le sredstvo, da se vsaj še nekaj časa vzdrži propadajoča morala pristašev, ki bi se sicer še bolj razbežali.

Dokaz notranje slabosti je tudi ne-prestano žongliranje s «širšim» in «ožjim» opozicijskim blokom. Davidovič, Spaho in Korošec dobro vedo, da z Radičem ne pridejo nikamor. Radič kuje sedaj v Moskvi zvezo s komunisti in se pripravlja, da pri volitvah navali na pozicije svojih lastnih zaveznikov. Tako se Davidovič - Korošec - Spahov blok nahaja med dvema frontama. Moral bo voditi brezupno borbo proti državotvorni koaliciji, na drugi strani pa bo Radič zlasti slovenskim klerikalcem in Spahovim muslimanom skušal odvzeti čim največ glasov za sebe. Glede Slovenije je že določeno, da bodo komunisti dobili nalogo, da gredo z vso silo v boj za Radiča. Trboveljska špekulacija se klerikalcem ne bo obnesla.

Opozicijski voditelji navzlic temu računajo radičevce med «voje». Da zdržijo svojo tezo o «parlamentarni večini», ki je baže na njihovi strani, so konstruirali «širši opozicijski blok» in dogovarjali v Zagrebu tudi z Nemci in džemijetovci. Na podlagi te svoje fantastične konstrukcije potem «ožji opozicijski blok» zahteva za svojih 72 poslancev vso državno oblast, za katero se baš radi zveze z Radičem i pred narodom i pred krono diskvalificira!

Gotovo je, da niti Davidovič, niti Korošec ne verujeta, da bi mogla priti zopet v resno kombinacijo. Frazerstvo s «sporazumom» je postalo že za najnaivnejše dolgočasno, pozitivnega programa pa niti «ožji blok» nobenega postaviti ne more, saj se ne strinja niti v najelementarnejših praksičnih naših nacionalne in državne volitve! Če so si Davidovič, Korošec in Spaho edini v želji strmoglaviti sedanjo koalicio ter dobiti vladu v svoje roke, le to sicer z njihovega stališča razumljivo — toda to je tudi vse. Dosegljivo ni.

Razmere v parlamentu se od trenutka njegove odreditve niso še prav nič spremenile. Narodna skupščina je slej ko prej delanezmožna. Konference opletje, obunni naporji njenih voditeljev, njih prikrite grožnje — vse to je le dokaz, da se bližajo parlamentarnemu razpletu, kakršnega si ne želijo niti Davidovič, niti Spaho, niti Korošec.

ZBOR NARODNE ODBRANE V SKOPLJU.
Beograd, 17. junija. r. Na pravoslavne Binkošti se je vršilo v Skoplju veliko zborovanje Narodne odbrane, ki se je izpremenilo v manifestacijo za narodno in državno edinstvo. Kralju je bila poslana na Bled pozdravna brzojavka. Navdušenje med množico je bilo ogromno.

Politična situacija

POTOVANJE N. PAŠIČA NA BLED. — PRIPRAVE NACIJONALNE KOALICIJE ZA VOLITVE. — AFERA POSL. SUMENKOVIČA. — OGORČENJE OPOZICIJE.

Beograd, 17. junija. p. Današnji dan ni prinesel nikakih izprememb v političnem položaju, ker prevladuje še vedno praznično razpoloženje. Ministri so se jeli vračati s svojega agitacijskega potovanja. Za jutri je sklicana seja ministrskega sveta. O rekonstrukciji kabineta ni znano še nič gotovega. V političnih krogih naglašajo, da je Nikola Pašič že izdelal svoj načrt o rekonstrukciji. Kaže, da čaka Pašič na povratek zunanjega ministra dr. Ničiča z Bleda, nakar gre on sam h kralju na Bled, da mu poroča o položaju. Poudarjajo, da bo Pašič zahteval pri tej priliki od vladarja, da se razpusti skupščina in razpiše nove volitve. Ako uspe Pašič s to zahtevo, bo tako rekonstruiral svoj kabinet, ki naj bi bil hkrati volilna vlada.

Beograd, 17. junija. r. Današnje «Beogradske Novosti» pišejo da je bil po poročilih političnih oblastev izgnan davidovičevski poslanec dr. Sumenkovič iz Struge zato, ker je rekel na zborovanju, da je treba današnji režim strmoglaviti z nasiljem. Notranje ministstvo je uvedlo preiskavo.

Beograd, 17. junija. r. «Beogradske Novosti» pravijo, da se je jelo opažati intenzivno delovanje akcijskega odbora radikalne in samostojne demokratske stranke. List veli, da nameravajo samostojni demokrati postaviti pri bodočih volitvah svoje liste v vseh onih okrožjih, kjer bodo postavili svoje kandidate davidovičevci.

Beograd, 17. junija. r. Zaradi zadnjih napadov na opozicijske poslance, posebno na zemljoradnika Moskovljeviča in Vujiča v Kalji, se je polastilo opozicije veliko razburjenje. Koncem tega meseca se sestanejo v Beogradu načelniki opozicij in bodo razpravljali o ostrejši politični taktiki. Zaradi tega bo tudi Davidovič skvašal svoje agitacijsko potovanje po Dalmaciji in namerava opustiti voznjo v Črno goro in Bosro.

Posledice Matteottijevega umora

FILIPPELLI ARETIRAN. — GENERAL DE BONE ODTAVLJEN. — KRIZA FAŠISTOVSKA STRANKE. — POLICIJA NOČE NAJTI MATTEOTTIJEVEGA TRUPLJA. — CENZURA NAD POROČILI. —

Rim, 17. junija. s. Ravnatelj «Corriere Italiana» Filippelli je bil večeraj v Genovi aretiran. Ustavil se je z avtomobilom v hotelu «Eden». Ko so ga tamkaj spoznali, se je vsedel v motorni čoln in odpeljal na odprto morje. Nekaj motornih čolnov ga je sledilo in dohitelo, nakar se je brez obrambe udal. «Messaggero» še vedno zatrjuje, da je bilo proti Cesare Rossiju izdano povelje za aretacijo. Njegovo bivallšče je dosedaj neznano. Po nekem poročilu iz Turina so bivšega državnega tajnika Finzija videli v mestu. «Corriere Italiano» pa poroča, da je imel danes popoldne Finzi enourni razgovor z Mussolinijem, ki mu je priporočal, naj prosí pri večinskih strankah za preiskavo njegovega privatnega in političnega življenja.

Rim, 17. junija. e. Danes zjutraj je v spremstvu policijskega funkcionarja in treh agentov prispel v Rim v Genovi aretirani komendant Filippelli. Na postaji sta ga prevzela dva policijska komisarja in ga v zaprtem avtomobilu prepeljala v preiskovalni zapor. Dokumenti, ki so jih našli pri Filippelliju, so zelo važni za razjasnitev ozadja umora Matteottija. Prefekt je nemudoma sporočil njih vsebino Mussoliniju. Glede Rossija so bile ponovno izdane stroge odredbe, da ga je treba aretirati, kjer ga najdejo. Iz podatkov dosejane preiskave izhaja, da so bili materijalni izvršilci umora naročeni iz Milana. Sodeloval je tudi neki Amleto Poveromo. Aretiran je tudi sportnik Dones, ki je skrival sedaj aretiranega Volpija.

Rim, 17. junija. e. «La Voce Repubblicana» poroča, da sta sedaj aretirani Filippelli in Rossi pobeignila v soboto iz Rima v Genovo s pomočjo policije. Generalni ravnatelj varnostne službe general De Bono jima je dal celo detektive za varstvo seboj, čeravno je bilo za oba že izdano zaporno povelje. De Bona je odstavljen. Turinska «Gazzetta del Popolo» pa izjavlja, da so videli v Turinu bivšega državnega podtajnika Finzija, ni izključeno torej, da se misli tudi Finzi odtegniti zasledovanju oblastva.

Rim, 17. junija. e. Pred hišo, v kateri je stanoval umorjeni poslanec Matteotti, je ljudstvo začelo v znak sožalja trostiti cvetlice. Policijski agenti so sproti odstranjevali cvetje. Kakor hitro so zato izvedeli socialistični poslanci, so prišli v večjem številu pred hišo in potrosili cele kupe cvetlic, ki so jih agenti zopet takoj odnesli. Poslanec Treves je odločno protestiral proti temu postopanju varnostnih agentov. Pozneje so policijski agenti izginili in ljudstvo sedaj neovirano

KONFLIKT MED SOCIALISTI IN RADICEVCI TER KOMUNISTI.

Brod na Savi, 17. junija. r. Včeraj je bilo tu veliko socialistično zborovanje, na katerem sta govorila dr. Topalović iz Beograda in dr. Radošević iz Zagreba. Razen delavcev se je udeležilo shoda tudi mnogo kmetov, med njimi tudi skupina radičevcev in komunistov, ki jih je vodil radičevski poslanec dr. Niko Nikić. Komisar je hotel razpustiti zborovanje, toda večina zborovalcev se je temu uprla. Nastalo je veliko prepiranje, tekotn katerega je množica opljuvala dr. Nikića in ga končno skupaj z njegovimi pristaši potisnila iz dvorane. Dr. Topalović je govoril o mednarodnem položaju proletarijata, dr. Radošević pa o notranje - političnih razmerah, posebno na Hrvatskem. Značilno je, da je zavladovalo na shodu veliko navdušenje pri onem delu njegovega govora, kjer se je obrnil proti Radiču in njegovi politiki in pozival narod, naj se upre Radičevemu zavažanju.

ZAPLENBA SLOBODNEGA DOMA.

Zagreb, 17. junija. r. Danes je bil zaplenjen Radičev «Slobodni dom», še predno je prišel kak izvod med občinstvo.

AFERA VARAŽDINSKEGA ŽUPANA.

Varaždin, 17. junija. r. Župan Večeslav Podgajski je pedal demisijsko, ker je nastopila proti njemu večina dvajsetih proti dvajsetim obč. odborom. Mestni svet je s posebnim sklepom vzel ostavko na znanje. Toda veliki župan zagrebški je razveljavil ta sklep in odredil, da ima župan Podgajski še nadalje voditi upravo mesta. «Hrvat» je dne 13. t. m. popolnoma prozorno naglašal, da je moral župan Podgajski podati ostavko, ker je pričakoval s prebivalstvom Varaždina kralja pri tamošnji konjski dirki.

Doumergueova poslanica

NAČELA IN PROGRAM NOVEGA PREDSEDNIKA FRANCOŠKE REPUBLIKE. — VLADNA IZJAVA NAPOVEDUJE OBNOVO ODNOSA JEJ Z RUSIJO.

Paris, 17. junija. j. Na današnji seji zbornice sta bili prečitani poslanica predsednika Doumerguesa ter vladna izjava. Dvorana je bila nabitno polna in več obiskovalcev je moralo vsled pomanjkanja prostora oditi. Takoj pričetkom seje je ministrski predsednik Herriot pričel s čitanjem poslanice. Doumergues naprosi podpore obeh zbornic za izpolnitev svojih težkih dolžnosti. Poslanica poudarja še enkrat demokratska načela, ki so vodila Francijo pred, med in po vojni. Stavil si je tri važne naloge, gospodarsko obnovo, finančno konsolidacijo in izvedbo socialne reforme.

Paris, 17. junija. e. V svoji poslanici obema zbornicama izjavlja predsednik Doumergues, da se bo potrudil ostati ne-strankarski in izven diskusij stoječi razsodnik. Dalje naglašal, da je Francija šele v zadnjem času dala jasne in razločne dokaze o globoki pripadnosti k demokratski ureditvi, ki bo deželi omogočila, da se zmagoslavno zoperstavi novim napadom in zopet osvobodi izgubljene dragocene province ter si opomore po nepreglednih vojnih posledicah. Po vojni povzročena opustošenja bo mogoče obnoviti samo v miru in redu. Le tako bo mogla dežela razviti novo industrijsko, komercialno in poljedelsko delo in popraviti finančni položaj. Številne probleme sedanosti bo mogoče z lahkoto rešiti, če bo mogoče dihati v svetu s čisto atmosfero. Krivda, da temu ni tako, ne leži na Franciji, ki ni nevarno samozavestna, temveč na onih, ki streme za odplačilom in svečanimi obljubami glede reparacij in za neiluzoričnimi poroštvi in garancijami. Vprašanje reparacij je po objavljenju poročila strokovnjakov prispelo mnogo bližje svoji rešitvi. Toda dolžniki, ki morajo najprej dokazati svojo dobro voljo in vero, ne smejo računati na navadne obveznosti brez garancij, ki sicer odgovarjajo odkritostnemu in spravljenemu duhu Francije, toda ne tako daleč, da bi ta ne ostala čuječa in pozabila pogodb preteklosti. Dolžniki ne bodo Francije privedli tako daleč, da bi se odpovedala lastni moči in kontroli, do katere ima po pogodbah pravico, posebno nad premagancem, ki mu baže pripravila revanžo, namesto da bi se držal obljub, ki jih je podpisal. Parlament in dežela, ki želita zunanje in notranje miru, bosta skušala najti zanj trdne podlage.

Paris, 17. junija. s. Vladna izjava soglašala v bistvu z večerajšnjimi podatki. Vlada bo na podlagi izkustev v vojni in po potrebah dežele pričela z reorganizacijo armade ter bo skrajšala čas aktivnega vojnega službovanja, to seveda tako, da Francija nikoli ne bo stala razgaljena ali oslABLJENA pred svetom. Francija ne misli na aneksije, temveč želi le miru zase in za drugo narode. Zastopala bo pravico renaciacij, ki jih more zahtevati v imenu pravičnosti in novega mednarodnega reda. Dalje je mnenje, da je v interesu mira, da se mora razorožitev Nemčije s skupnim prizadevanjem zaveznikov in čimprej ko mogoče tudi s kako akcijo Zveze narodov kontrolirati. Francija bo dajala vsem narodom vzgled voditelja k pravičnemu in trajnemu miru. Ona, ki ne pozna sovražstva in se opira na pravičnost, ne bo pokazala nasram onim elementom, ki v Nemčiji ne nehaajo potvarjati mirovni pogodbi in snujejo revanžo ter upostavitve monarhije, nobene slabosti. Tragični dogodki in različna doktrini, ki ločijo Francijo od Moskve, ne bodo dali pozabiti, da je ruski narod dolgo krvavel skupno s Francijo na bojnih poljanah. Francija se pripravila že sedaj, da bo zopet podvelza normalne odnose z Rusijo pod pogoji, ki jih nalaga spoštovanje pred mirovnimi pogodbami. Pred formalnim priznanjem, ki bo moralo seveda čuvati interese Francije, je treba storiti vse varnostne ukrepe in zbrati informacije, s čemer slednjim se je že pričelo.

Herriot je zaključil čitanje vladne izjave z besedami: To je program naše vlade, o katerem smo vam že prvi dan pokazali dejanja. Govorili smo jasno z vami; če boste glasovali za nas, bomo pričeli takoj z delom. Da rešimo težko nalogo, ki jo stavlja novi čas, ni boljše načina kot s poštenostjo.

Za ministrskim predsednikom je sporočil zbornični predsednik Painleve vsebino nekaterih interpelacij, ki so bili med tem prijavljene. Za njim je govoril komunist Cahin, ki je obžaloval, da je francoska veleindustrija sabotirana od stvarnih dejavcev za opustošeno ozemlje. Seja je bila nato odgodena na četrtek ob 3. popoldne.

Herriot obiskal nemškega poslanika

NOVA ERA V RAZVOJU FRANCOŠKO-NEMŠKIH ODNOSAJEV. — DOGODKI PRIHODNIH DNI BODO SVETOVNOPOLITIČNEGA POMENA.

Paris, 17. junija. s. Dejstvo, da je Herriot večeraj obiskal nemškega poslanika, je vzbudilo veliko pozornost. Zgodilo se je prvič, odkar je bil sklenjen mir, da je francoski ministrski predsednik obiskal pariško nemško poslanštvo.

London, 17. junija. Macdonald se je vrnil s kratkih počitnic v London. V Elginu je tekom postanka izjavil množici, ki ga je pozdravila, da se vrača v London za teden dni težkega in važnega dela. «Upam,» je dejal, da bomo v kratkem mogli vzpostaviti mir. Prihodnji te-

den se snidem s francoskim ministrskim predsednikom in se zanašam, da se bo ugotovilo popolno prijateljstvo med Anglijo in Francijo.

Paris, 17. junija. j. Današnji večerni listi, ki objavljajo vladno izjavo, poudarjajo zlasti pasus o zunanjih politikih, kjer naglašal vlada, da odločno odklanja vsako misel aneksije ter zavrača politiko izolacije in sile. Francija hoče z vsemi sredstvi stremeti za tem, da doseže čašten in trajen mir in bo bodrila k temu tudi druge narode.

Svet Zveze narodov

Razprava o vojaški kontroli Nemčiji.

Zeneva, 17. junija. s. Današnja seja Sveta Zveze narodov se je bavila s členi 150. sanžermenske, 143. trianonske in 104. neuillske mirovne pogodbe, ki govore o prevzemu vojaške kontrole po Zvezi narodov. Predsednik dr. Beneš je sporočil, da je Svet Zveze narodov prejel številne dopise, med njimi tudi znano novo angleške vlade, ki zahtevajo, da se stavi to vprašanje na dnevni red Sveta Zveze narodov. Dospelo pa je tudi mnogo dopisov raznih vlad, ki izražajo naziranje, da so po čl. 4. zvezinskega pakta upravičeni udeležiti se pri razpravah o tem vprašanju kot člani Sveta njegovih sej. To države so: Avstrija, Rumunija, Jugoslavija, Bolgarija, Grška in Madžarska. 0.1188 do 0.1208; elekti: (glej prilogo)

Položaj v Bolgariji

Morilec posl. Petkova prijet.
Sofija, 17. junija. r. Morilec poslanca Petkova je že prijet in se piše Stefan Karkalašev, rojen v Gjevgeliji. Star je 27 let in agent javne varnosti. Načelnik tega urada Čezimirov je izjavil, da se, čeprav je morilec njegov uradnik, ne more trditi, da se je umor izvršil z vednostjo oblastev. Predsednik francoske vlade Herriot, ki je bil osebni prijatelj Petkova, je brzojavno izrazil materijalno umorjenega poslanca svoje sožalje. Petkova je bil večeraj.

Albanija

Ohrid, 17. junija. r. Začasna tiranska vlada namerava razpisati volitve v ustavodajno skupščino, čem to dopušte razmere. V Tirano so prišli skoraj vsi poslanci bivše konstitucije.

Debar, 17. junija. r. Ahmed Zogu se nahaja s svojimi ljudmi, ki jih je okoli dva tisoč, ob naši meji pri Piskopeju in se pripravila za napad. Ako se mu naj ne podnesreči, namerava prestopiti našo mejo.

VOJAŠKA AFERA V RUMUNJI.

Bukarešta, 17. junija. s. Vojno sodišče je po večdnevni razpravi obsodilo kapetana Valiesca na pet let prisilnega dela, ker je kot član neke vojaške mistije po-neveril večje denarne vsote. Tekom razprave je bilo tudi več drugih višjih častnikov težko obremenjenih.

PROTI BOLGARSKIM ČETAŠEM.

Beograd, 17. junija. r. V nedeljo je bil v Strumici velik shod, na katerem je bil po govorih proti Bolgarski in proti razbojniškim tolpam Todora Aleksandrova izvoljen okrajni odbor Uduženja proti bolgarskim tolpam, ki ima nalogo, da čim bolje organizira prebivalstvo v strumiskem okraju in da začne skupaj z oblastvi boj zoper bolgarske četaše, ki zopet skušajo prekorčiti mejo. Takoj po zborovanju se je preko 700 ljudi vselalo v organizacijo.

Občinske volitve v celjskem in vranskem okraju

Kakor smo že poročali, so se vršile v ponedeljek občinske volitve v občinskih celjskega sodnega okraja. Udeležba pri volitvah je bila povprečno slaba, v nekaterih občinah zelo slaba, ker ni prišla na volišče niti polovica volilcev. Incidentov ni bilo nikakih; povsod so volitve potekle mirno in v redu. Rezultati po občinah so (prva številka označuje dobljene glasove, druga, v oklepaju, pa na listo odpadle odborniške mandate):

CELJE, OKOLICA: napredna in narodna skupina 251 (9), SLS 336 (12), socialisti Korenovci 166 (6), Bernotovič 75 (3), Nemei, oz. nemškutarji 111 (4).

SKOFJA VAS: napredna lista (JDS in SKS) 87 (5), SLS 182 (11), socialisti, na katerih listi pa je kandidiral tudi več naprednih kmetov 158 (9). Občina ima torej napredno večino; doslej je bila v klerikalnih rokah.

TRG VOJNIK: neodvisna lista tržanov (dosedanji župan Kovačič) 62 (2), SLS 28 (2), gospodarska stranka (tudi napredna) 26 (2).

DOBRNA: lista SLS brez volitev.

NOVA CERKEV: kmečka lista (napredna) 110 (10), SLS 37 (4), Zveza slovenskih avtonomistov(?) 37 (3).

FRANKLOVO: napredna lista 113 (10), SLS 69 (7).

VISNJA VAS: lista SLS.

ST. JUR, TRG: naprednjaki 74 (5), klerikali 70 (4). Doslej je bil trg v klerikalnih rokah.

ST. JUR, OKOLICA: SLS 179 (15), SKS 59 (5), kmečko - delavska stranka 48 (5). Napredovanje protiklerikalnih glasov.

DRAMLJE: vložena in izvoljena samo napredna lista.

KALOBEJE: napredna lista 34 (9), klerikalna 33 (8); sramotno slaba udeležba, saj je vseh volilcev okrog 250.

SV. LOVRENC NAD PROZINOM: SLS brez volitev.

TEHARJE: SLS 108 (8), delavska zveza (tudi klerikalna) 58 (4), obrtna zveza (napredna) 55 (4), socialisti 112 (9), SVETINA: lista SLS.

ST. RUPERT NAD LAŠKIM: lista SLS, ker je bila napredna lista razveljavljena.

PETROVČE: gospodarska skupina (napredna) 74 (6), klerikali 154 (12), socialisti 84 (7). Doslej klerikalna občina je šloba s tem napredno večino.

GRIZE: napredna lista 3, klerikalna 9, socialistična 5 mandatov.

ZALEC: skupina župana Vablča (napredna) 105 (7), SLS 64 (5), gospodarski blok (tudi napredni) 74 (5).

GOTOVLJE: izvoljena kompromisna lista.

VELIKA PIREŠICA: kompromisna lista.

SMARTNO V ROZNI DOL: lista SLS.

ST. PETER V SAV. DOL: kompromisna lista.

ST. PAVEL PRI PREBOLDU: gospodarska lista (napredna) 63 (5), nar. socialisti 69 (5), SLS 113 (9), socialisti 48 (3), nadstrankarska lista 39 (3). Velika napredna večina.

V splošnem so prinesle volitve splošen napredek protiklerikalnih glasov. V 9 občinah so imeli klerikali že v naprej absolutno premoč, v 14 občinah je prišlo do boja med njimi in naprednjaki, ki so od tega podlegli v treh občinah; v nekaterih občinah je prišlo do kompromisnih list, ki so jih klerikali sklenili z naprednjaki kljub odporu in direktni prepovedi vodstva SLS v Mariboru.

VOLITVE V VRANSKEM SODNEM OKRAJU.

Včeraj, v torek, so se vršile občinske volitve v vseh občinah vranskega sodnega okraja. Podrobnih rezultatov vsled zgodnjega zaključka poštnega uradovanja po deželi nismo mogli prejeti. Dobili pa smo poročila o splošnem izidu volitev v večini občin. Te objavljamo danes, natančneje številke prinesemo jutri.

Vransko: izvoljena napredna lista, ker je bila klerikalna razveljavljena.

Braslovče: napredna lista 14, klerikalna 11. Doslej sta bili ob skupni enako močni, žreb pa je bil odločil za naprednega župana.

St. Jur ob Taboru: napredna lista nazadovala za 2 mandata in je občina prišla v klerikalne roke. Mnogo naprednih volilcev se radi nesoglasij lokalnega značaja volitev ni udeležilo in tako omogočilo klerikalno zmago.

Prekopa: zmagala napredna lista.

Gomilsko: dve mešani listi lokalnega značaja, gomilska in trnavska; zmagala je trnavska s 5 proti 4 mandatov.

Reka: edina občina v okraju, kjer je bila vložena samo klerikalna lista.

Sv. Jeronim: vsled nezanimanja občanov sploh ni bila vložena nobena lista, volitve se bodo že enkrat razpisale; ako zopet brezuspešno, pride gerent.

Manjkajo še podatki iz občin **Grajska vas** in **Polzela**.

Francija po volitvah, Rusija in Jugoslavija

V ruski zunanji politiki predstavlja priznanje sovjetske vlade s strani Francije tretji in zadnji, a zato najvažnejši etape. Nemčija, Anglija in Italija so prehiteli Francijo s priznanjem Rusije, vendar pa kljub temu to priznanje ni imelo onega pomena in značaja, ki se mu je pripisovalo. To je dokaz, da v vprašanju Rusije ravno Francija igra ono važno vlogo, ki se mora imenovati odločilno. Ruska sovjetska štampa se dobro zaveda fakta in zato je opaziti ravno v sovjetskem časopisu sedaj popolnoma drugačno razpoloženje, kakor je vladalo po priznanju s strani drugih velevlasti. Rusija želi sporazum s Francijo, kajti ta sporazum znači malo več, kakor je značilno priznanje ostale Evrope. Od francoskih volitev naprej posveča sovjetsko časopisje vso pozornost samo in izključno Franciji.

Da predočimo razpoloženje ruskega javnega mnenja v tem vprašanju, citiramo v naslednjem nekaj glasov najvažnejših sovjetskih listov:

«Izvestija» od 14. maja pišejo: «Glede zunanje politike bo Francija prisiljena, da revidira svoje odnose napram sovjetski Rusiji. Večina senata stoji že davno na stališču absolutne potrebe obnove normalnih odnosov s sovjetsko Rusijo. Temu stališču se je pridružil sedaj tudi parlament. Rešitev pravih odnosov med Francijo in Rusijo je velikega pomena ne samo za te dve državi, ampak za mednarodno politiko sploh. Z naše strani smo že ponovno naglašali, da v tem vprašanju ne bomo delali nikakih ovir za sporazum. Glavna ovira obnovitve dobrih odnosov je bil vedno samo nepomirljivi Poincaré. Sedaj, ko je tudi ta ovira odstranjena, je postalo vprašanje akutno, in obstaja upravičena nada, da bo končno tudi ugodno rešeno.» «Izvestija» od 17. maja pravijo: «Iz izjav francoskega javnega mnenja po volitvah je razvidno, da bo vsaka bodoča vlada v Franciji prisiljena, da postavi vprašanje priznanja Rusije kot prvo na dnevni red. In to tem bolj, ker Francija bolj kakor kdo drugi potrebuje obnovitev normalnih diplomatskih odnosov. Povratek sovjetske Rusije na polje mednarodne politike bo prinesel dobre sadove ne samo za Rusijo, ampak za ves svet.»

V enakem smislu piše tudi «Pravda» in večina merodajnih časopisov v Rusiji. Vprašanje je akutno in polno gotove nervoze, in zato ni čudno, da rusko časopisje direktno in indirektno pozivlja na diskusijo.

Vprašanje obnovitve diplomatskih odnosov med Rusijo in Francijo je starejša datuma. Že za vlade Poin-

caréja so bili izvršeni razni poskusi, da bi se doseglo gotovo sodelovanje, vendar pa je bilo vse zaman, ker je bil Millerand kot vodja nacionalnega bloka v najožjih zvezah s protisovjetsko politiko, Poincaré pa je na drugi strani spravljal vprašanje obnovitve diplomatskih odnosov vedno v zvezo z vprašanjem predvojnih dolgov Rusije Franciji. Sovjetska vlada je bila v principu vedno pripravljena, da se pogaja glede teh dolgov, vendar pa to šele po pravem priznanju. Naglašala je, da je vprašanje dolgov samo del vseh spornih vprašanj, ki se morajo rešiti med Francijo in Rusijo.

Sedaj, po francoskih volitvah, je v francoskem parlamentu razpoloženje že tako zrelo, da bi moralo priznanje slediti tudi s strani vsake reakcionarne vlade. Grupe leve so namreč dovolj močne, da izdejstvujejo od vsake vlade priznanje sovjetske Rusije. Politika sovjetske Rusije si je zadnje čase očitno izbrala nove pravce in more zato računati v kratkem s priznanjem vse Evrope. Vloga Francije, kakor vidimo, v tem vprašanju ni majhna. Da bodo njenemu vzgladu sledile tudi slovenske države Male antante, o tem ni dvoma. Rusko časopisje je to že ponovno naglašalo in prijateljski opozorilo te slovenske države na dejstvo, da se politika nove Rusije napram njim ni prav nič izpremenila.

V sedanjem trenutku je jako važen še en dogodek. V Rusiji namreč ne računajo z dolgim življenjem sedanje nemške vlade. Nemčija je po njihovem mnenju na potu ka nacionalizmu, torej imperijalizmu in revanži. Taka Nemčija pa je nevarnost tudi za Rusijo samo in zato ni čudno, da rusko časopisje že sedaj zagovarja zблиžanje s Francijo in zahteva prekinjenje vsakega prijateljstva z Junkersko Nemčijo. Obnovljeno staro prijateljstvo Rusije in Francije bi blagodejno vplivalo na vse evropsko politiko.

Poleg tega momenta naglašajo rusko časopisje važnost francoskih volitev tudi z ozirom na francosko - rumunske odnose, in posebno z ozirom na Besarabijo, Rumunija, ki je bila zavržena tudi od Anglije, se more nastopiti sedaj samo na Poljsko. To je plus francoskih volitev. Zanimivo je, da celokupno rusko časopisje odkrito priznava, da je bila linija politike jugoslovenske vlade v Besarabkem vprašanju popolnoma pravilna. Ugotavljajo to dejstvo, izjavlja rusko sovjetsko časopisje, da ruski narod nikdar ne bo pozabil energičnih glasov jugoslovenskega časopisja in sploh jugoslovenskega javnega mnenja v Besarabkem vprašanju, ki je popolnoma na strani bratskega ruskega naroda. «To je velik plus za kraljevino SHS, pa četudi ona zadnja proži roko Moskvi!» naglašajo sovjetski listi.

GIACOMO MATTEOTTI, od fašistov umorjen socialistični poslanec rimskega parlamenta.

Ob obletnici padca Stambolijskega

Te dni je minulo leto dni, odkar je nasilni preobrat v Bolgariji strmoglavil vladno Stambolijskega, njega samega pa zadelo kroglo zmagovitih tolp Todora Aleksandrova.

Leto, ki je preteklo od tedaj, je pokazalo, da smo imeli prav s svojimi takratnimi pesimističnimi napovedbami glede možnosti uspešnega zemljedeljskega odpora. Kakor hitro je meščanski element s podporo oficirske lige in makedonstvujučih nasilno razgnal kmetosko vlado, so bili vsi desetisoči zemljedeljskih političnih pristaevh toliko kot brez pomena; v bojih na nož so se mogli povzpeti le do slabotnega odpora, v volilnih borbah pa so istotako popolnoma podlegli nasprotnikom. Tudi pomoč, ki se jim je nudila s komunistične strani, je ostala brezuspešna; vlada Cankova je strla komunistično stranko in z nadaljnimi persekucijami in terorjem še nadalje oslabil zemljedelece. Še prav v zadnjih dneh so se ponovili teroristični akti na sofijskih ulicah, ki zgovorno pričajo o tem, da se še dolgo dolgo ne bo bati resne kmetoske protiakcije po sistemu pokojnega Stambolijskega.

V zmagovitih meščanskih strankah sicer ni popolnega edinstva; nasprotno, — v zadnjih mesecih se je razdor med strujami še povečal in se vladni blok bistveno oslabil. Vendar bi bilo gotovo napačno, ako bi pričakovali, da bo ta razdor morda pomagal zemljedelmu znova do vlade. Ždi se, da so baš notranje razprtije med meščanskimi strankami dokaz, za kako slabo se smatrajo politični dediči Stambolijskega, da se njih nevarnost tako malo jemlje v poštev. Seveda ni izključeno, da se stvar pozneje spremeni in da se čez čas, ko se pozabijo dnevi «zelene terorije», zemljedeleci vendarle še opomorejo v smeri prejšnjih radikalnih agrarnorazrednih teženj. Toda za bližnjo bodočnost kaže vse, da se more opozicija proti Cankovu z upanjem na uspeh razviti le iz onih skupin, ki so disidentni iz Cankovega demokratskega bloka. Ali z drugimi besedami, da je uspeh prevrata, ki se je izvršil pred letom dni, toliko kot zagotovljen.

Svoje stališče k temu stanju stvari smo precizirali že ponovno. Kakor je položaj, moremo graditi le na možnost, da se med bolgarsko inteligenco vendarle razvije zmerna struja, osebito v mlajši generaciji, ki pristane na obstoječe stanje in se odloči, da dela za koristil Bolgarske v zvezi z nami v oni smeri, kjer so uspehi možni v bolgarsko in našo skupno korist.

Politične beležke

— Nagel konec «sijajne» zmagoe SLS. V ponedeljek popoldne je «Slovenec», da že v naprej ogoljufa javnost, izdal posebno izdanje, v katerem je z velikimi napisi naznanjal «sijajno» zmago SLS pri občinskih volitvah. Včerajšnji «Slovenec» je že sam *sijaj* konsumiral in poročal le še o «zmagi» SLS. V tozadnevem poročilu pa je videti kako težko je zadel klerikalno klapo izid občinskih volitev. «Slovenec» opravičuje kolosalen padec klerikalnih glasov s tem, da so bile volitve ob «nepravem» času, vsled česar da je bila volilna udeležba manjša. «Slovenec» piše: «Nastavili so volitve v dobo, ko je našemu kmetu najtežje iti na volišče, v času velikega dela. Mi še le iz «Slovenca» izvem, da klerikali tudi v *nedeljah* delajo, dasi jim to prepoveduje cerkvena postava. Tudi se nismo slišali, da bi se pri nas radi dela ob nedeljah skrčila dopoldanska in popoldanska nedeljska služba božja. In končno ne vemo zakaj «Slovenec» poraz klerikalcev opravičuje baš z zaposlenostjo pri delu, ker velja isti zadržek za vse volilce, zlasti pa za one, ki ob nedeljah tudi ne glede na župnika kaj delajo. Čudno, da ni «Slovenec» napisal, da je režim radi «liberalcev» odločil, da se vrše volitve na nedeljo. Ako je na strani SLS manjša udeležba je to zato, ker je ljudstvo sito tigrovske in kulukarske politike in je začelo sieparski SLS hrbet obračati. Najbolj smešno pa je, da opravičuje «Slovenec» poraz SLS s tem, da so dale naprednjakom za agitacijo denar na razpolago «velebanke» ter da so se z avtomobil vozili po voliščih «plačani ničvrednoži». Res je le, da so klerikalci

imeli n. pr. na Viču za volitve avtomobile in buržujske kočije. Ko bi imela JDS na razpolago kaj več denarnih sredstev bi bila lahko razvila mnogo obsežnejšo agitacijo. V tem oziru so klerikalci mnogo srečnejši. Denar jim priteka iz njihovih bank, za njihove fondse prispevajo cerkveno premoženje, klerikalno združništvo ter oni siromaki, ki nosijo denar skupaj za afrikanske zamorčke in druge klerikalne sleparije.

— «Slovenčeva» nedoslednost. Radi trboveljskih dogodkov je «Slovenec» iz neprevidnosti napadel celo svoj režim (Spornov), češ da ni skoraj ničesar ukrenil v varstvo javnega miru in reda. Dojansko bi se trboveljski dogodki lahko preprečili, ali vsaj omilili, da se je klerikalni eksponent klerikalcev, bivši veliki župan takrat malo bolj pobrigal za javno varnost, zlasti, kar je v «Glasu Svobode» in tudi iz uradnih poročil podrejenih oblasti lahko posnel, kako so se mladi zapeljanci po komunističnih voditeljih pripravljali na oboroženi pokoli. Zadnjo soboto je novi vel. župan dr. Baltič z ozirom na razburjenje javnosti, ukrenil vse potrebno, da se je žalna seja odslovljenih občinskih očetov lahko nemoteno vršila in da tudi sicer ni došlo do nobenega incidenta. Tudi škofovo tiskarno je dala policijska oblast krepko zastražiti, pa ne baš radi tega, ker bi bila zanjo kaka nevarnost, temveč bolj zato, da so stražniki klerikalne stražopetice v silnem strahu po koncu držali. A glej ga spaka. Mesto, da bi «Slovenec» se primerno zahvalil — je zopet nezadovoljen. Seveda, če bi jo klerikalci bili skupili, bi pa zopet vpili, da režim ni ničesar ukrenil v varstvo njihovih kosti. Če primerjamo pisavo «Slovenca» v varnostnih odredbah v Trbovljah in v Ljubljani, moramo priznati, da zna biti samo «Slovenec» tako logično nedosleden, kakor je. Pa če je že nedosleden, naj bi bil vsaj malo dostojen. 14 dni že noč in dan stoji pod varstvom varnostne straže, sedaj se pa še za zahvalo iz svojih zaščitnikov norčuje. Morda so mu pa domači stražniki premalo veseljivi in bi hotel, da ga vzejejo v varstvo srbske šajkače, kakor nekda, ko so pod Brejčevim modro vlado klerikalci komuniste streljali.

— Z varanjem javnosti je bivši Narodni Dnevnik začel svoje delovanje, z varanjem javnosti ga je tudi neslavno zaključil. Že dolgo nismo imeli Slovenici tako slabega lista, kakor je bil «N. D.» in je že s tega vidika njegova ustavitve razveseljiva. V svoji zadnji številki skuša «N. D.» z raznimi izmišljotinami še kovati intrige in tako n. pr. poroča, da so se med samostojnimi demokrati «pojavnila nesoglasja» in da se pripravila fužlja JDS z radikali! «N. D.» bi mogel biti vendar že s famozno Ravniharjevo fužijo zadovoljen! V poslovljenem članku proglašajo bivši glavni urednik, da je vsled prenehanja «N. D.» v bodoče tudi samo govor o napredni koncentraciji brezsmiselna. G. Saša Zeleznikar je očitno najmerodajnejša oseba v krogih, ki prihajajo v poštev za koncentracijo. Dosedaj je vsekako tudi on bil zil duh, ki je razdvajal naprednjake, če bo to tudi v bodoče, se bo pa šele pokazalo. Zeleznikarjeva trditev v poslovljenem pismu, da je «Narodni Dnevnik» prenehal kot žrtev «prekomočnih nasprotnikov» je pa bosa, ker je ta list prenehal radi popolnega pomanjkanja naročnikov in čitateljev, kar je povzročilo več milijonske *deficite*, ki jih nihče več ni hotel plačevati. Dr. Ravnihar et consortes so menda mislili, da si bodo luksuz nepotrebnega dnevnika s tako lahkoto dovoljevali kakor luksuz krimskega lova. Redniki «N. D.» so nekaj časa menda mirno gledali, kako je Mica Kovačeva «jedva» in «piva», a nič «pvačava». Sedaj je pa Mica Kovačeva «umrva».

Po svetu

— Italijanski prestolonaslednik potuje v Južno Ameriko. Iz Rima poročajo: Prestolonaslednik Umberto odide začetkom meseca julija na daljše potovanje v Južno Ameriko. Vozil se bo na vojni ladji S. Georgio. Odhod je določen na 1. julija in sicer ali iz Neaplja ali iz Spezie. Potovanje bo trajalo do dne 24. oktobra.

— Macdonald za vstop Nemčije v Zvezo narodov. Angleška vlada se trenutno trudi, da prepiha nemško vlado o potrebi, da Nemčija nemudoma prosi za sprejem v Zvezo narodov. Macdonald stremi za ureditvenjem tega načrta posebno zato, ker namerava na zasedanju Zveze narodov meseca avgusta podvzeti iniciativo za splošno pacifikacijo Evrope. Dobil je zagotovilo, da ga bo tozadevno podpiral tudi Mussolini, ki se osebno udeležil zasedanja Zveze narodov.

— Razpust nemških šol na Češkem. Na odredbo prosvetnega ministrstva bosta s prihodnjim šolskim letom opuščeni zaradi nezadostnega števila gojencev dve nemški realni gimnaziji v Pragi, kakor tudi nemško učiteljske v Litomelech.

— «Državna delavska stranka» v Španiji. Francosko časopisje prinaša zanimivo izjavo španskega diktatorja Prima de Riverre, ki pravi, da bo trajala doba njegove diktature vsaj še pet let. Diktator ne miali odstopiti tako dolgo, dokler se v deželi ne osnuje stranka, kateri bo vojaški direktorji brez skrbi lahko izročili oblast v državi. Stranka, katero ima diktator v mislih, pa se še snuje. Špansko meščanstvo in kmečko prebivalstvo se zbira v «Patriotični stranki», delavstvo pa prehaja vedno

bolj v «Državno delavsko stranko», katero je istotako kot prvo osnoval direktorji. Da bi ta stranka boljše napredovala, je socialističnim strankam prepovedano vsako udeleževanje. Komunisti so, da se izognejo preganjanju, kar korporativno vstopili v «Državno delavsko stranko». Socialisti pa, ki so se upirali pritisku vojaškega direktorja, so plačali upornost s svojo osebno svobodo. Rivera je ustavil vse socialistične časopise, zaprl tiskarne in interniral socialistične novinarje ter tiskarje. Delavstvo v deželi ima danes samo en list «Obreiro Nacional», katerega pišejo prejšnji komunisti, ki agitirajo za «Državno delavsko stranko». Take so torej razmere v svobodni Španiji. Tudi tam se je komunizem brez bolečin prelevil v fašizem.

Vpisovanje na srednjih šolah

— Sprejem učencev v prvi razred ljubljanskih srednjih šol za šolsko leto 1924-1925. Na I. drž. gimnaziji, I. drž. realni gimnaziji (Poljanska cesta), II. drž. realni gimnaziji (Beethovnova ulica) in drž. realni bo vpisovanje učencev v prvi razred v nedeljo dne 29. junija 1924, od 9. do 12. ure. Učenci naj se prijavijo v spremstvu staršev ali njih namestnikov ter naj prinese s seboj krstni list in obiskovalno izpričevalo zadnjega razreda ljudske šole. Zunanji učenci se lahko zglašajo tudi pisмено. Sprejemna preizkušnja prične v ponedeljek 30. junija točno ob 8. uri zjutraj.

— Mestna ženska realna gimnazija v Ljubljani. Vpisovanje gojenk za I. razred mestne ženske realne gimnazije v Ljubljani se vrši v ponedeljek dne 30. junija od 9. do 11. ure dopoldne. Sprejemni izpit se vrši dne 1. julija ob 8. uri zjutraj. Natančnejši pogoji za sprejem v I. razred gimnazije so razvidni na črni deski v pritličju zavora.

— Mestni dekliški licej v Ljubljani. — Ravnateljstvo opozarja gojenke absolutne 4. razreda meščanskih šol in absolutne 4. razreda drugih srednjih šol, da se otvori s pričetkom šolskega leta 1924-25. prvi razred liceja pri zadostnem številu prijavljenih gojenk.

— Na II. deški meščanski šoli v Ljubljani se vrši vpisovanje v vse razrede dne 29. in 30. junija od 8. do 12. ure v II. nadstropju. — Ravnateljstvo.

Borza

17. junija:
ZAGREB. V etekih je bil položaj v glavnem neizpremenjen. — V devizah je bila danes tendenca zopet čvrstejša zaradi večjih nakupnih nalogov. Opazilo se je precejšnje pomanjkanje blaga. Narodna banka je dala na trg le nezmatne množice. Tečaj vsih deviz so v primeri z večernejšim dnevom poskočili za nekaj točk. Promet je bil precejšen. Največ se je trgalo v devizah na Italijo, Dunaj in Švice. Notirale so devize: Dunaj 0.11825 do 0.12025, Budimpešta 0.09 do 0.115, Italija izplačilo 364.25 do 367.25, ček 368.50 do 369.50, London izplačilo 368.50 do 368.50, New-York ček 88.75 do 84.75, Pariz 468.50 do 468.50, Praga 247.10 do 250.10, ček 246.875 do 249.875, Svica 1482.25 do 1492.25, ček 1481 do 1491; valute: dolarji 82.625 do 83.825, aK 0.1183 do 0.1208; efekti: Banka za Primorje 75 do 0, Trgo 37 do 38, Eskompta 128 do 129, Hipo 65.75 do 66.25, Jugo 115 do 118, Slavenska 110 do 0, Prabedion 910 do 915, Etno 185 do 137, Srpska 140 do 141, Ekspediteja 122.50 do 125, Narodna šumska 92 do 95, Gutmann 880 do 890, Slavonija 102 do 103, Union 700 do 725, Strojne 150 do 0, Trbovlje 0 do 600, Vevče 0 do 161, 7 odst. posojilo 65.50 do 66.50, agrarne 23.50 do 24, Vojna škoda 138 do 134.

CURIH: Beograd 6.70, New-York 565.75, London 24.47, Pariz 80.75, Milan 24.60, Praga 16.65, Budimpešta 0.0065, Bukarešta 2.60, Sofija 4.05, Dunaj 0.0080. TRST: Beograd 27.80 do 27.85, Dunaj 0.0322 do 0.0332, Pariz 123.25 do 124, London 99.35 do 99.05, New-York 22.95 do 23.05, Curih 406 do 409, valute: dinar 27.30 do 27.65, avstrijske krone 0.082 do 0.093, dolar 22.85 do 23, 29 zlatih frankov 87.50 do 88, uradni tečaj zlate lire 447.98.

BEOGRAD. Devize: Dunaj 0.1187 do 0.1189, Budimpešta 0.095 — 0.10, Bukarešta 36.50 — 36.75, Zeneva 1484 do 1487, London 864 — 364.25, Milan 364.75 do 365, Newyork 84 — 84.15, Pariz 460 do 462, Praga 248.25 — 248.50; valute: dolarji 83 — 83.75, aK 0.119 — 0, leli (srednji tečaj) 87, K3 (srednji tečaj) 244.50; efekti: posojilo 65 — 67, agrarne 24 — 25, Vojna škoda 142.25. — Na današnji borzi se je trgovalo na pariteti ob precej švrti tendenci.

DUNAJ: Beograd 896 do 840, Berlin 16.80 do 17.10, Budimpešta 0.78 do 0.84, Bukarešta 309 do 311, London 807.00 do 808.000, Milan 2084 do 2006, New-York 70.925 do 71.155, Pariz 3857 do 3878, Praga 2085 do 2105, Sofija 510 do 514, Curih 12.550 do 12.600; valute: dinarji 893 do 899, dolarji 70.460 do 70.860, lire 8090 do 8110.

PRAGA: Beograd 40.50, Rim 148.825, Budimpešta 3.775, New-York 84. BERLIN: Beograd 4.965, Milan 18.30, Praga 12.295, New-York 4.19. LONDON. Beograd 360, Rim 99.92, Dunaj 307.000, Budimpešta 375.000, Praga 140.75. NEWYORK. Beograd 119, Berlin 24, London 432.31, Pariz 538.25, Curih 17.69, Rim 433.25, Dunaj 0.1412, Budimpešta 0.12, Praga 294.50, Bukarešta 44.35.

Naši kraji in ljudje

Kongres invalidov

Zaključek kongresa. Sijajna satisfakcija za dr. Zerjavo. Nova uprava Invalidskega Udruga, Resolucije. Ljubljana, 17. junija.

Danes je bil po tridnevih debatah zaključen državni invalidski kongres. Diskusije so bile mestoma jako ostre in razpoloženje precej levičarsko. Tem značilnejša je pa sijajna satisfakcija, ki jo je kongres enodušno dal bivšemu ministru za socialno politiko dr. Zerjavu, katerega projekt invalidskega zakona je kongres usvojil kot svojo standard-zahtevno. S tem je kongres tudi najostrojeje a obenem najučinkovitejše odgovoril na napade ljubljanskega delegata znanega Meznariča, ki je menil, da bo mogel invalidski kongres porabiti za malo kampanjo proti dr. Zerjavu. Pri volitvah je zmogala kompromisna lista in je upati, da bo novi odbor mogel razviti uspešno delovanje. Z zadoščenjem je treba zabeležiti i to, da so invalidi z jasno in odločno besedo odklonili vse separatistične tendence ter na svečan način manifestirali za kralja in popolno narodno edinstvo.

Na današnji seji so delegati razpravljali predvsem o vprašanjih, ki se tičejo notranje organizacije. Predsednik osrednjega odbora dr. Mladenović je naglašal potrebo delavnosti v organizaciji in večjega zanimanja za splošne koristi, kakor tudi, da prične društveno glasilo «Ratni invalidi» izhajati dvakrat na teden. Dr. Jež, ki je bil večkrat izvoljen za častnega člana, je v krasnem govoru bodril invalide k solidarnosti in skupnemu delu.

Sledilo so nato volitve novega osrednjega odbora in so bili izvoljeni: Petar Lazarevič, polkovnik v p.; Božidar Nedić, kapetan v p.; Milutin Mrvaljevič, pravnik; Ilija Trifunović-Birčanin, vojvoda; dr. Uroš Stajić, bivši poslanec; Mihajlo Stepanović, podpolkovnik v p.; Miloš Rašić, major v p.; Aleksandar Ilić, podpolkovnik v p. in Voja Petrović, podpolkovnik v p. V nadzorstveni odbor: Konstantin Jovanović, knjigovodja Narodne banke; Milan Ilić, Dušan Dimitrijević, Hajim Hajon in Milan Milošević.

Med viharnim odobravanjem je IV. invalidski kongres sprejel nato sledeče resolucije: Kongres ugotavlja skrajno brezbriznost vseh dosedanjih vlad za rešitev invalidskega vprašanja, in obsoja sistematsko iztrebljanje invalidov, odvzetejse polvastne za vožnje, nasilno in brezpravno redukcijo in nepriznanje invalidskih organizacij v novem invalidskem projektu. Odklanja z vso odločnostjo sedanjí invalidski zakonski načrt in zahteva izvedbo projekta, ki ga je sestavil svoječasno sporazumno z zastopniki invalidov bivši minister za socialno politiko dr. Gregor Zerjav. Zahteva dalje od vlade izpolnitev obljube glede zgradbe invalidskega doma za onemogle invalide, pravilno reguliranje sedanjega nevdružnega položaja vojnih sirot in rodbin padlih vojakov, kakor tudi izplačilo neizplačane invalidnine. Kongres zahteva osiguranje položaja uradnikov in nameščencev iz invalidskih vrst in zopetno namestitvev že reduciranih invalidov. Oni nameščenci, ki pa morajo radi invalidske nesposobnosti prositi za vpokojitev, naj se vpojoje po novem zakonu. Aktivni oficirji, ki so se borili za slavo domovine, in so bili kot invalidi penzionirani, ter so jih specialne invalidske komisije reducirale, naj se sprejmo zopet v aktivno službo s činom, ki bi ga imeli, ako ne bi bili invalidi. Ako pa so nesposobni za službo, naj se vpojoje po novem zakonu o ustroju vojske. Invalidom naj se poviša odstodek od male prodaje duhana od 5 na 10 %, neinvalidom pa naj se zmanjša na 3 %. Vsi invalidi naj se oproste plaševanja invalidskega davka. Kongres

se obrača do Njeg. Vel. kralja Aleksandra s prošnjo za njegovo visoko zaščito, ker nimajo invalidi nikogar več, da bi se obrnili nanj. Pozdravlja dalje oslobodjene tovariše invalide z Jadrana, kakor tudi še neoslobodjene brate s toplo željo, da tudi njim zasije čim prej solnce svobode. Invalidi pozdravljajo državno edinstvo in ostanejo zvesti zaščitniki integralnega edinstva istokrnega, a troimenega naroda.

Kongres učiteljstva meščanskih šol v Novem Sadu

Zanimanje za ta kongres raste od dne do dne tako med učiteljstvom samim, kakor tudi med širšim občinstvom. Z ozirom na zadnji članek, ki smo ga objavili pred 14 dnevi, je vprašalo poročevalca več uglednih oseb, zakaj smo zasnovali tako široko propagando za mešč. šole, ko je vendar splošno znano, da je Beograd šolstvu večno naklonjen. Na pojasnilo pa. da Srbija ustroja meščanskih šol sploh ne pozna, se izvije vzdih: «A tako, potem je to drugačel». Pa ne samo, da Srbija ne pozna ustroja meščanskih šol, tudi naša ožja domovina Slovenija ga ne pozna do dobra, tudi ta ga ne ve ceniti tako, kakor zasluži za povzdigo srednjega stanu najpotrebnejši šolski zavod. Samo en dokaz. Stopite z menoj recimo v litjsko, ali pa trškiško predilnico. Gremo od stroja do stroja, od mojstra do mojstra. Vsakega vprašamo po narodnosti. 50 odst. je Nemcev, 45 odst. Čehov, 5 odst. Slovencev. Isto razmerje pri monterjih, sploh strokovnih delavcih, specialistih. Vprašajmo dalje po šolski izobrazbi. 90 odst. od vseh ima samo meščansko šolo in nič drugega. Danes so največji gospodje, plačujejo jih z zlatom. Slovenci smo imeli do pred vojne samo 2 meščanski šoli, eno v Krškem, eno v Postojni, v Zalcu pa se je haš otvorila. Druge so bile nemške, ki jih slovenski otroci niso posešali. Zato tudi nimamo tovarniških mojstrov, predelavcev, monterjev. Oni, ki so posešali par razredov realke, gimnazije, so prej ali slej zgubili smisel za tehnično stran življenja, dali so naraščaj za nepodsi pisarniški proletarijat, le malokateri je šel k trgovini ali stroki, ki velja za «nobel». Odtod ono zlo pomanjkanja kvalificiranih delavcev Slovencev. Kar smo zamudili, hočemo in moramo čim preje nadomestiti, da zavzamejo glavna mesta po naših tovarnah naši ljudje, ki so morda bolj zmoinji in udarjeni, kot tujei. Kar jim manjka, je samo široka gospodarska izobrazba, katero nudi meščanska šola. To spoznanje mora zmagnati! Kongres učiteljstva meščanskih šol bo poudaril svoje stališče tako glasno, da bo gotovo slišán in uslišan. V kolikor pa so besede pomanjkljive, v toliko, bo razstava v Beogradu bolj zgovorna.

Slovenske šole so vse že odposlale predmete na razstavo. Zelimo jim mnogo uspeha, ker ga resnično zaslužijo. V sredo dne 18. junija pa pohitj še vrlo učiteljstvo v Novi Sad in Beograd. Člani ljubljanskega odbesa se odpeljelo iz Ljubljane z vlakom proti Zidanem mostu ob 18.40. Zbrališše na kolodvoru ob 18. uri. V Zidanem mostu počakajo na Mariborčane ter gredo dalje ob 20.28. V Zagrebu so ob 23.05, Indija 12.16, v Novem Sadu 15.21. Za udobnosti na železnici je temeljito poskrbljeno. Vsaka šola naj pošlje na kongres, če le mogoče, ves učiteljski zbor, da bo manifestacija meščanskega šolstva popolna in veličastna.

Ali ste že poslali? naročnino za „Jutro“

Malkontenti v Kranju

Kranjski malkontenti so se jeli leviti v prostaške cigane. V zadnjem izlivu v narodno socialno glasilo kratkotalno negirajo, da bi bila sedanja večina in z njo JDS sploh kaj delala in storila za Kranj. Da bi jim mi hoteli izbiti to za nas tako izborno agitacijsko sredstvo iz rok, zaman pričakujejo. Kajti čimbolj lažejo in taje dejstva, tem lasneje dokazujejo svojim maloštevilnim kandidatom, ki jih zaporedoma zapuščajo, da lažejo. Ali morejo mar samo enemu kranjskemu volilcu natveziti, da je sedanja rotovska večina držala roke križem? Prosimo jih, da še v zadnji številki «N. P.» nadaljujejo s to za nas tako izborno taktiko, ki je za nas naravnost hmenitna. Vprašamo jih le, ker govora, da stara žlahta propada, če so imena njihovih kandidatov taka, da morejo jamčiti kranjskemu meščanstvu, da bi se dalo z njimi sploh kaj drugega delati kakor prirejati piske večere, razsajati po noči po trgu ter kaliti nočni mir? Pozivamo jih, naj v prihodnji številki «N. P.» objavijo vsa dela teh misterioznih kandidatov, ki so jih kedaj opravili za občino ali pa za posamezna kulturna društva razen že zgoraj omenjenih pivskih izgrediv. Na dan z vsemi vašimi skritimi zaslugami za občino in za javnost sploh. Na dan z vsemi usposobljenostimi dokazi, da znate še kaj drugega kot zabavljati v pozni noči pri čaši. Postavite vsa vaša dela v vrsto z našimi, razlika bo kakor med slonom in muho. Zadnjič ste namenoma preekali o županovem kreditu pri hranilnici, ko se vas je spomnilo skvesterške morale, so nekateri cvlili da je bilo jo! Ali ste čul mogoče gospoda župana hudovati se, ko ste mu očitali kredit? Vprašamo vas, če veste, kaj je psihologija, zakaj se je on pri vaših očitkih smejal in čemu ste se vi, čuvši o sekvestrkih, jezili do pene — ha čemu? Odgovorite si sami, drugi so že gotovi s tem odgovorom.

Danes ponujate v svojem zadnjem žurnalu, ki vam je še na razpolago mir, vprašamo vas, čemu ste z dopisovanji izzvali boj, ali niste začeli najprej v «N. D.», nadaljevati v «Slovincu», nehali boste v «N. P.» In vi boste govorčili in namigovali z aprovizacelo in narodnim odborom ob času prevrata. Mar menite, da ne vemo, da so oni, ki so valili sodce masti čez most, ki so nosili tobak in kontrebantali usnje iz Celovca brezjejno vsi v vašem taboru, veliki so dovolj, da jih lahko opazite med seboj. Pozivamo vas, da takoj z imeni poveste vse one, ki imajo to na vesti, kar jim vi očitete, pa so v naši stranki! Na plan junaki z vašimi razkritji, groženj imamo dovolj, na nje ne damo nič in nobenega pardona ne rabimo od vas.

Mir, za koljeza danes prosite, boste dobili 21. t. m. ko se vas bo vrglo nazaj v zaduhle špekulanke k vašim časam, dotlej pa bomo nadaljevali, kar ste izzvali, in osmešili vaš program in vašo delavnost do popolnosti.

Pritlikavci

Celje, 16. januarja. Znana klerikalna celjska klika se v zadnjih številkah «Slov. gospodarja» in «Straže» naravnost besno zaganja v razne ugledne narodno napredne moze v Celju. Po vrsti jih obgloda in oblaja, nato pa v svoji globoki ljubezni do bližnjega preti še raznim pridobitnim krogom z bojkotom. Vse to pa samo zaradi tega, ker so pokazali v svobodni nacionalni državi, brez klerikalnega privolenja seveda, svoje simpatije do nacionalne in z državotvorno idejo prevete mladine in najskromnejšo pieteto do padlih žrtvev. Ne spleča se baviti preveč v celjskimi klerikalnimi veličinami, ker bi si sicer še domišljali, da v celjskem javnem življenju res kaj pomenijo. Ako bi hotelo napredno časopisje tem gospodom vracati milo za drago ter postati osebnost, bi

Imelo gradiva več kot dovolj.

Eno pa si naj ti pritlikavci zapišejo vseeno za svoja kosmata usesa: Pretite z bojkotom našim, v narodnem boju osivelim možem ter našim trgovcem in obrtnikom, ki so si pod krutim nemškim režimom in terorjem z največjo težavo ustvarili svojo eksistenco. Takrat, ko so ti narodni moze stali kot kremeniti značaj na braniku pravice v boju proti Nemcem v svojem narodnem indiferentizmu niste nikdar tako besneli proti renegatstvu kakor dvjate danes proti rodnim bratom. A ogromna večina narodno naprednega meščanstva v Celju vam lahko vso vašo besno gonjo bridko povrača. Pokažimo vrata vsem tistim mnogoštevilnim nadležnežem, ki pobirajo okoli napravljakov dan za dnevom razne molodare za zvonove, cerkvene potrebišene in razne samostanske internate. Naprednjaki! Kupujte le pri naprednih trgovcih, ne zahajajte v klerikalne pisarne, od koder se brizga najogabnejši strup in sovraštvo v naše javno življenje in ne nosite svojega demarja v klerikalna podjetja, katera poseča nad 90 odst. naših ljudi ter redi na ta način na lastnih prsih najstrupenejšega gada. Tudi v zasebnem življenju se izogibajte vseh tistih, ki so v obraz tako pasje ponižni, iz zasebe pa streljajo na vas in vam krajejo vaše pošteno ime. Pri klerikalcih pa pričakujemo toliko doslednosti v tem ogabnem boju, ki so ga sami začeli, da napišejo na vsa svoja podjetja in pisarne: «Orjuncem in njegovim prijateljem je vstop prepovedan.»

Porota

Maribor, 17. junija.

Vlom na okrožnem sodišču.

Josip Punčuh iz Slov. Bistrice in Karol Romar, delavec pri Studencilih sta znana delomirna fanta, ki se preživljata večinoma s tatvinami in sta človeški družbi sploh izredno nevarna. Punčuh je bil šele 11. februarja izpuščen iz zaporov mariborskega okrožnega sodišča. Obiskal je takoj več gostiln, ko pa je zapravil denar, se je podal zvečer na stanovanje Simona Renata na Koroški cesti v Mariboru, ki je bilo slučajno nezaklenjeno, ter ukradel za približno 40 tisoč kron raznega blaga, katero je spravil v neki gostilni v Studencilih. Njegov tovariš Karol Romar, s katerim se je seznanil v zaporu, je preстал dne 14. novembra 1923 v mariborski kazalnici dve letno kazen težke ječe, nakar je pridno pohajkoval brez dela po mariborski okolici. Dne 12. februarja sta se oba dogovorila, da okradeta Antona Solarja, paznika v jetnišnici mariborskega sodišča. Po vlonilno orodje je odšel Punčuh k Romarjevi sestri v Studence, Romar sam pa je med tem šel še pogledat po mestu, če bi se dalo še kje drugje poprej kaj ukrasti. In res je izmaknil trgovcu Niefergahu na Glavnem trgu dvojno jahalno hlače, ki so visele pred trgovino. Ko sta se sešla, sta še nekaj časa popivala po gostilnah, ob pol 11. zvečer pa sta vlomila v Solarjevo stanovanje v okrožnem sodišču v II. nadstropju. Punčuh je pobral tam vse, kar mu je prišlo pod roke, Romar pa je stal zunaj na straži. Solar je imel okoli 80 tisoč kron škode. Lopova sta hotela ukradene reči razprodati v okolici Celja in Slov. Bistrice, bila pa sta še pravočasno aretirana in izročena sodišču.

Porotniki so potrdili vprašanje glede hudočelstva tatvine, nakar je porotno sodišče prisodilo Punčuhu 7. Romarju pa 6 let težke ječe.

Poneverba.

Danes se je vršila tudi razprava proti zasebnemu uradniku Vinku Berligu, ki je bil obtožen, da je z raznimi manipulacijami oškodoval upravo dnevnika «Jutros» v Mariboru za okoli 60 tisoč kron. Čeprav je obtoženec sam priznal, da je oškodoval upravo «Jutra» za okoli 15 tisoč dinarjev, so porotniki zanikali vprašanje, da znaša škoda nad 10.000 Din, pač pa potrdili, da znaša nad 1000 Din, nakar je bil Berlig obsojen na eno leto težke ječe.

Dopisi

RAKEK. Staenar in njegova kompanija Surček in Hlad (stebri SLS) so veselo ustoličili svojega, to je klerikalnega kovača, ki je privandral semkaj iz Florjula pod težo mastnih vabil tukajšnjih klerikalcev. Ta mojstrska poteza naj bi uničila dobrega kovaškega mojstra g. Mrška, predsednika krajevne organizacije JDS ter tako ozdravila od naraščajoče jetike klerikalne vrste. Ni čudno, da se je polastila različnih kovačev iz klerikalnega hleva želja po Uneu. A veselih dni je bilo kmalu konec. Kmalu po ustoličenju je vtknila Zandamerija kovača - privandrova pod ključ ker je osumljen tatvine. Kam je prišla SLS? Staenarja in tovariše že boli glava.

LOGATEC. Dne 14. junija je imelo učiteljstvo logaškega okraja svojo uradno učiteljsko konferenco, ki je izzvenela v en sam mogočen akord: delo učiteljstva za edinstvenost naše države. Poslavljali pa smo se ob tej priliki tudi od naših dragih tovarišev nadzornika L. Punčuha in nadučiteljev P. Ropiča in M. Kabaja, ki se umaknejo po dolgoletnem trudu in boju v zaslužni pokoj. Vse svoje življenje so posvetili delu za narod, stali so vedno v onih vrstah, kjer so se zbirali nevklonljivi tilniki značajnih in neustrašenih borecev. Osobito težko nam je bilo slovo od našega tovariša, nadučitelja Punčuha, vzor moža-učitelja, tovariša, nadzornika in očeta. V šoli marljiv ko žebela, zvest in zanesljiv tovariš in prijatelj, objektivni in vester nadzornik si je usvojil ljubav in spoštovanje vseh, ki so ga poznali. Cenil ga je tudi narod: bil je dolgoleten župan gornjelogajski, član in odbornik raznih društev in korporacij in je še danes podstarosta obmejnega okrožja Sokola. Naj Vas, vrli možje, obrani usoda še dolgo vrsto let čile in zdrave sredi svojih vrlih družin in naj Vam da dočakati uresničenje Vašega ideala: srečno in mogočno svojo domovino! —k.

Na te mislim, Mirim čokolada!

GORENJA VAS - POLJANE. Sokolsko društvo izreka javno zahvalo naprednemu učiteljstvu kranjskega šolskega okraja, ker je nabralo po br. Jožetu Zupančiču 312 Din za naš društven prapor. Srčna hvala! — Sokol priredi dne 24. avgusta veliko javno tombolo. Razprodaja srečk in nabiranje daril se je že začelo.

RADOVLJICA. Podružnica Jugoslov. Matice v Radovljici priredi v nedeljo ok 4. uri popoldne na glavnem trgu javno tombolo v korist Jugoslov. Matice. Ker je to narodno - obrambno društvo vezano na požrtvovalnost članov in vsega občinstva, pričakujemo, da bo udeležba častna.

KRSKO. Člani ljubljanske drame gostujejo pri nas v petek in soboto. Prvi dan se uprizori «Vrag», drugi dan pa «Tats».

VRANSKO. Danes, v sredo, gostujejo pri nas člani ljubljanskega narodnega gledališča z igro «Tats». Opozarjamo občinstvo na to izredno priliko.

KAPLJA - ST. JUR OB TABORU. V dvoranj g. Radiška priredi jutri, v četrtek, člani ljubljanskega dramskega gledališča igro «Vrag». Uverjeni smo, da bo občinstvo iz vse okolice z veseljem porabilo priliko, da vidi na našem odru poklene igralice - umetnice.

BRASLOVČE. Občinski odbor je imenoval na eni zadnjih sej za častnega občana zdravnika na Polzeli g. dr. Vita Červinko, ki si je stekel mnogo zaslug na zdravstvenem polju naše občine zlasti ob priliki razsajanja škratlave v Letuša. Sinoči je bila g. dr. Červinko izročena lepa diploma po deputaciji občinskih odbornikov z županom g. Josipom Omladičem na čelu.

Kulturni pregled

Gledališki repertoarji

Mariborsko gledališče.
Sreda, 18.: «Carmen». C.
Četrtek, 19.: «Kamela skozi uho šivanke». B.
Sobota, 20.: «Travlatas». D.
Nedelja, 21.: «Namišljeni bolnik». Obe predstavi zadnjič v sezoni.

Med revijami

Zadnja «NOVA EVROPA» od 11. junija obravnava v glavnem dva aktualna problema, ki sta zabeležena že v naših slovih: «Sokolstvo v Slovanstvu» in «Revolucija od zgoraj». Laza Popović je prispeval donesek «Nakon dvadeset godina sokolovanja», L. Zimbrek piše o naših kulturnih orientacijah, P. Karović pa obdeluje vprašanje ameriško-jugoslovanskega društva. O «Revoluciji od zgoraj» razpravlja Č., o industriji Bosne in Hercegovine piše I. Belin. B. Aždija se bavi s pojavi H. Forda, J. Kršič poroča o vzporedni literaturi i kritiki. Zvezek zaključujeta rubriki «Knjige i listovi» ter «Beleške».

izšla. Vsebinska: Stevan Galogaža: Čudnovate siluete na Jablaniku. (Novela.) Alix Kilroy: Duh engleske moderne književnosti. Bela Pecić: Nije dosta. (Naši Novi u muzici.) Nikola Buharin: Kriza buržoaske kulture i radnička klasa. Bela Pecić: Tradicija i revolucija. K. Mesarić: Realizam na raskrsnici. Stevan Galogaža: G. B. Popović, književnost i politika, itd. «Vedrina» prinaša v hrvatsko slovostvo nekoliko burje kakor Krželova «Književna Republika». Za naprej objavljuje redno izhajanja. «MLADIKI», ki jo izdaja Mohorjeva družba na Prevaljah pod uredništvom Fr. S. Finžgarja in sourednikov prinaša v zadnjih dveh zvezkih nadaljevanje Jakličeve povesti «Zadnja na gmadi», zabavno in poučno čtivo iz peresa Fr. Milčinskega. A. Komarja, Tolstega-Benkovića, V. Steske in drugih. «ČAS», znanstvena revija Leonove družbe v Ljubljani prinaša v številkah 2/3. članke in razprave o mešanih žensitvah, o upravnih aktih, o znanosti in teoriji elektromagnetizma, o francoskem šolstvu itd. Zvezek zaključujejo številne beleške iz kulturnega in prostvetnega življenja. «SOCIALNA MISEL», številka 5, je posvečena tridesetletnici slovenskega

krščanskosocialnega pokreta. Izšla je s prispevki Jos. Gostinčarja, I. Dolence, F. Zillerja, Štefanova, Rakovca in Veterana. Interesantno je dejstvo, da daje «Soc. misel» «Slovenski misli», reviji avtonomistov pogum in ji kliče naj vztraja.

Gledališki večer v celjskem mestnem gledališču. V soboto, dne 14. t. m. se je izpremenil celjsko mestno gledališče v okusno okrašeno zabavišče. Zal, da so se prostori kljub prvovrstnemu aranžmanu izkazali za take in slične priveditve kot neprimerni, ker je občinstvo preveč razstreseno in vsled majhnih prostorov stisnjeno, vsled česar ne pride do istega užitka, kakor pri pogrnjenih mizah v kakih večji dvorani. Program večera je obsegal različne točke, ki so prav lepo uspelo in doživele živahen aplavz. Simpatično je zapel domačin g. Modic dvojje težjih samospetov. Očaral nas je z umetniško interpretacijo več težkih kompozicij znani virtuoza na gosli g. ravnatelj Sanci. Precizno in čustveno ga je spremljala na klavirju ga. Sanelnova. Višek užitka je nudil gotovo G. Betetto, član opernega gledališča v Ljubljani, ki je s svojim krasnim in obsežnim glasom občinstvo naravnost očaral. Celjani, ki inajzo redko priliko slišati tega velikega umetnika, so mu za ta užitek res od srec hvaležni. Z monologom iz Hamleta in z nekaterimi komičnimi točkami je nastopil nestor

ljubljanske drame in star znanec Celjanov g. Danilo, Ga. Juvanova, ljubljenska celjske publike, je z dvema recitacijama pokazala, kako globoko razumeva naše klasike. Zelo uspela je z baletnimi točkami gdč. Ježekova, kot baletna pesalka se nam je predstavila tudi gdč. Danilova. Mnogo aplavza sta doživela ljubljena domačina gg. Janko in Reš. Na klavirju je spramljivo posamezne točke spretno in z razumevanjem g. Pečnik. Po končanem sporedu je bil ples na odru. Cela prireditelj je bila vzorno pripravljena, zakar gre posebno priznanje članicam in članom Dramatičnega društva. Tudi obisk je bil prav časten, tako da je upati, da bo deficit, ki je narasel v pretečeni sezoni, s to prirediteljo vsaj deloma pokrit.

Vokalna produkcija zbora praških učiteljev v Tepličah. 21. t. m. se poda pevski zbor praških učiteljev v Teplice, kjer bo pod vodstvom svojega pevovodje M. Doležila izvajal skladbe Smetane, Foersterja, Janačka, Kayla in Reicherta. Poslednja dva skladatelja sta teplička domačina.

Tretja javna produkcija dramatičnega šole Udruženja gledaliških igralcev v Ljubljani. Kakor že objavljeno, se vrši noerji, v sredo ob 8. uri zvečer v dramskem gledališču zadnja produkcija dramatične šole z izredno zanimivim sporedom. Smatramo za dolžnost občinstva, da v čim večjem številu poseti to prireditelj

in s tem podpira idealno stremljenje vzgojateljev našega igralskega naraščanja. Vstopnina je tako nizka, da je vsak ljubitelj gledališča v stanu žrtvovati svoj obolus za Dramatično šolo Udruženja, ki je edina te vrste v celi Sloveniji.

Natečaj za zborovske skladbe. Varaždinsko pevsko društvo «Tomislav» razpisuje natečaj za tri še neobdelodanjene in neizvajane 4 do 5 glasne skladbe za mešan zbor a capella. Natečaja se lahko udeležo srbski, hrvatski in slovenski skladatelji. Prva nagrada znaša 1000 Din, druga in tretja pa po 500 Din. Avtor ostane lastnik kompozicije, «Tomislav» si pridruže samo pravico do prvega izvajanja do konca leta 1925. Skladbe je pisati s šifro, ime skladatelja pa naj bo priloženo v posebni kuverti. Kompozicije je poslati na naslov: dr. E. Krajsnik, Varaždin. Rok natečaja traja do 15. oktobra tega leta.

«Veronika Deseniška». Dramaturg g. Oton Zupančič je izročil upravi Narodnega gledališča v Ljubljani svojo tragedijo «Veronika Deseniška». Uprava je pričela takoj s pripravami za uprizoritev, ki bo koncem oktobra ali začetkom vembra v bodoči sezoni. Gospod dramu rg je prečital tragedijo zbrane mu članstvu drame, ki jo je navdušeno sprejelo.

Obnovite naročnino!

Iz življenja in sveta

Spomini na zadnjega carja

Pepel carja, carice in carjeviča prepeljan v Francijo.

Pariški «Matin» objavlja zanimiv razgovor z generalom Janinom, bivšim poveljnikom francoske vojne misije v Sibiriji, ki se je nedavno vrnil v Francijo. Janin pripoveduje, da je prinesel s seboj pepel trupel zadnjega ruskega carja, carice in ostalih članov carske rodbine, ki so bili od boljševikov pomorjeni v Jekaterinoslavu. Generalu se je bilo posrečilo na tajnem dobiti pepel trupel, ki so bila takoj po umoru v bližnjem gozdu sežgana. Seveda pa je bil pepel pomešan in ni bilo mogoče ugotoviti, od katerega trupla je. General Janin je dalje pripeljal s seboj tudi cel zaboj raznih relikvij, spominov na zadnje trenutke carske rodbine: razne dragocenosti, ostanki uniforme ter tudi nekaj orožja, s katerim so bili člani ne-rečne ruske dinastije pomorjeni.

Generalu se je tekom njegovega bivanja v Jekaterinoslavu in okolici posrečilo pribaviti avtentične podatke o umoru, ki se je baje izvršil v taki naglici, da boljševiki niso mogli odstraniti sledov in tudi niso imeli časa pospraviti dragocenosti. Trupla carja, carice in carjeviča so takoj po umoru zavlekli v bližnji gozd, jih tam razsekali in nato sežgali. Ker so se v tem mestu bližale že protiboljševske čete, so morilec pepel pustiti in tako so ga lahko kasneje ljudje spravili. General Janin ga je dobil in ga skrivaj odpeljal v Francijo, kjer se nahaja največ še živih članov ruske carske rodbine.

Trupla velikih knezov in velikih kneginj, ki so bili pomorjeni istočasno s carjem, carico in carjevičem, so pometali morilci v že pripravljeno jamo, ki so jo bili morali po znani boljševiški praksi skopati nesrečni obsojenci sami. Trupla so najprej z bombami raznesli na drobne kosce, nato pa polili z bencinom in zažgali, ostanke slednjih podsuli v globoki jami.

Na podlagi aktov, ki jih ima v roki, izraža general Janin sumnja, da je boljševiška vlada izdala povelje za umor v sporazumu s takratnim nemškim generalnim štabom, ki je hotel na ta način podreti zadnje mostove za eventualno restavracijo protinemško orientirane Rusije.

Vedno nove grozote razkriva zgodovina iz peklenjskega besnenja boljševikov, ki so še vedno vzor komunistom po vsem svetu, tudi pri nas. In s temi ljudmi se veče za žive in mrtve naša klerikalna stranka pod vrhovnim vodstvom knezoškofa dr. A. B. Jegliča.

Peklenjski žarki

Zarek, ki usmrtil miš, onesvesti človeka, povzroči eksplozijo municijskih skladišč, ustavi motor aeroplana — tak žarek bi po motor krstili za peklenjski žarek. Listi pišejo, da je tak žarek v resnici odkril angleški inženjer Grindell Matthews. . . . Domisljiva britanskih novinarjev je precejšnja in vsi njihovi listi že pišejo, da se bodo odoče vojne vojevale v znamenju «peklenjskega žarka» . . .

Pa pustimo fantazijo na strani in ogledimo si to novo iznajdbo malo boljše.

Našim čitateljem bo znano, da se solnični žarki, ki jih pošljejo skozi prizmo, razkrože v vidne žarke, t. j. žarke, ki jih naše oko zaznava, to so po vrsti: vijoličasti, indigo, modri, modri, zeleni, rumeni, oranžnordeči, rdeči . . .

Toda onstran vijoličastih in rdečih žarkov solničnega spektra se pojavijo še drugi žarki, ne vidni za naše

oko. Onstran vijoličastih se vrste: ultravijolični, x-žarki in končno žarki, kakršne izžareva tudi prvina radij. Onstran rdečih pa so infrardeči in hertzovi žarki ali valji (slednjih se poslužuje brezžična telegrafija in telefonija).

V katero vrsto naj postavimo žarke, ki jih je našel Matthews? Znano je, da x-žarki in žarki, ki jih izžareva radij, učijo težke poškodbe na živih bitij in povzročajo celo smrt. Toda ta njihova lastnost se javlja le počasi in če jim je organizem izpostavljen dovolj dolgo časa; na drugi strani pa njihova moč ne sega dlje kakor kvečjemu v razdaljo nekaj metrov.

Na drugem koncu spektra so infrardeči žarki, ki prenašajo toplotno energijo. Ti so zmorni — tudi v daljavo veš desetih metrov — požgati živa bitja in vneti razstreljiva. Ni pa mogoče ž njimi, čeprav so še tako jaki, ustaviti elektromotor. Kar pa se tiče hertzovih valov, ve vsakdo, ki se le kolikaj spozna na brezžično telegrafijo, da niso v nobenem oziru opasni.

V splošnem smemo trditi, da Matthewsovi žarki ne nalikujejo navadnim spektralnim žarkom, ki jih danes že dobro poznamo. Vsekakor posamezne vrste teh žarkov samostojne ne kažejo lastnosti peklenjskih žarkov. Nasprotno pa bi bilo možno, da ultravijolični žarki ionizirajo zrak, ki bi tvoril dobro prevodno sredstvo izmeničnemu električnemu toku, nastalemu na kakršnikoli nam še nepoznani način iz ostalih žarkov. O električnem toku pa vemo, da vpliva na organske snovi, da jih vžge in celo usmrti.

Teoretično stvar ni baš nemogoča. Upajmo, da nam bo izvedba v praksi razkrila marsikaj, kar zdaj tako skrivnostno zakrivajo v kopreno.

Grindell Matthews
Iznajditelj peklenjskih žarkov.

× Londonska megla. Fizik J. S. Awan je našel v enem kubičnem centimetru londonskega ozračja pol milijona trdnih sestavin, katerih vsaka je nekoliko pol tisočine milimetra velika. Vodnih kapljic je bilo razmeroma malo. Torej povzroča londonsko meglo predvsem dim. V Londonu sežgo vsak dan pet tisoč vagonov premoga. Če ni vetra, ostane dim nad Londonom in tvori z vodnimi parami zloglasno meglo.

× Pogreb ciganskega kralja. Kakor pišejo londonski listi, je umrl je dni v grofiji Kent na Angleškem ciganski kralji, ki se je imenoval Levi Boswell. Imel je sijajen pogreb. Prišli so cigani od daleč in blizu, nekateri so se celo pripeljali v lastnih avtomobilih. Na svojem poslednjem potu je bil ciganski kralj obložen v svojo paradno obleko in počez so mu dali rdečo prepasko. Člani nje-

gove rodbine so mu dali po starem običaju v krsto predmete, ki jih je imel rad; nihče ni smel pri tem pogledati, kaj je dal drugi. Pogrebni voz je pejal šest vrancev z zlatimi in rdečimi posedicami. Spredej je jahal postiljon v kratkih hlačah in z žokejsko čepico na glavi. Vdova, ki ni tako skromna kakor njen soprog in rada sliši na ime kraljice iz Kenta, se je peljala v spredu v dvema snoma v lastnem avtomobilu. Oblečena je bila v črno obleko, na glavo je imela širok klobuk s peresi iz dobe kraljice Viktorije. Na vsaj tej ciganski družbi, ki se je zbrala k pogrebu svojega kralja, je torej bilo prav malo one romantičnosti, ki si jo mislino navadno pri besedi cigani.

× Izrečen dar. John Peirpont Morgan je podaril mestu Newyorku ogromno

knjižnico svojega očeta in znatno vsoto za njeno vzdrževanje. Amerika pozna več podobnih velikodušnežev; tako Astorja, Lenoxa in Tildena ter A. Carnegieja, ki je zapustil 3.200.000 dol. za ljudske knjižnice. Morganova knjižnica pa je cenjena na 10.000.000 dol. in poseduje množico redkih in edinih knjig, med njimi vse angleške izdaje biblije in rokopis Miltonovega «Izgubljenega raja». Newyork ima že 350 knjižnic, s to pa je postal zaželjeno mesto raziskovalcev, literatov in umetnikov.

× Tuberkuloza v nosu in grlu je ozdravljiva. Dunajskemu zdravniku za bolezen v vratu dr. Wesselymu se je po dolgih poskusih posrečilo napraviti aparat za zdravljenje tuberkuloze v nosu in grlu s solnično svetlobo. Pri aparatu je zdravnik uporabil posebne leče, ki propuščajo ultravioleto žarke bolj nego leče iz navadnega stekla. To umetno sonce učinkuje daleko intenzivneje nego prirodno sonce.

Borba za naše občine

MENGES. Ni to nikaka reakcija na poročilo «Domoljuba» o Mengesu, ker ta čunja je ni vredna — je to samo nekoliko kronike o predvolilni dobi našega trga. Zavedajo se že, da jim je živeti le še do nedelje, zato skušajo na vse mogoče in nemogoče načine doseči razveljavljenje naših kandidatskih list. Seveda je vsak poskus zastonj! Naše volitve gredo na živce celo našemu «tigru» in z vso poslansko kapaciteto se zaletava v naši listi. Še nekaj o tem vrlem možakarju. Naš tiger je tudi goreč Orlo, to nam dokumenta njegov orlovski znak, katerega ima možakar vedno pri sebi — doma v gumbčici, z doma pa vedno v žepu — bogve zakaj?! Takih ptičev je še več Orlov, in to ni preveč častno! — Po Mengesu še vedno straši možakar, ki sliši na ime Zupan, po domače pa Bali. Možakar je bil že pred časom obsojen na dva meseca strogega zaporja radi nagovarjanja h krivemu pričanju in to ni baš preveč častno za tako vnetega papeževoga soldata, kot je on. Vložil je že opetovano prošnjo za preložitve zaporja, češ, da ima delo na polju. Seveda — možakarju je poljsko delo deveta briga, zato se pa tem gorečinoje udeležuje v volilnem boju. Samo še par besed h klerikalnim listam. Prvi flasko so doživeli že pri vlaganju list, s katerimi smo jih prehiteli, drugi — kvadriran — pa sledi v nedeljo. Postavili so kandidata, ki se jih klerikalci sami sramujejo. Več uglednih klerikalcev je izjavilo, da tukih mož ne gredo volit. Več klerikalcev tudi z istega varoka ni hotelo podpisati lista! Mengesani! Nedeljske volitve naj pokažejo, da mora biti klerikalni demagoško - sterilni politički konec, zato vzmimo vse krogičice v prvo, oziroma drugo skrinjico!

SELCE NAD SKOFJO LOKO. Ze predzadnji napad v «Domoljubu» na posestnika Matevža Dolenca iz Laše se je gabil poštem ljudem. Če ima selška občina največje naklade v Sloveniji, ni to zasluga Matevža Dolenca, ki je samo predlagal v občinskem odboru, pač pa klerikalne večine, ki vlada občini. Da vlada večina, to ve pri nas vsak otrok. To je ravno isto kakor piše «Domoljub» o dr. Zerjavu, ki ni poslanec ni, da je vsega kriv, ko vsak ve, da vlada Slovenijo 21 klerikalnih poslancev. Še lepše pa se je zadnji «Domoljub» razkoračil nad kandidatsko listo, sestavljeno za selško občino po združenih naprednih močeh, s hinavskim prilivom, kako dobro razumevanje je vladalo ves čas v sedanjem občinskem odboru, je skušal selški župnik J. Kepec ljudi preslepiti, da bi se sploh ne brigali za sestavo napredne liste in bi vsi volili SLS. Vse krogičice, celo one, ki bi padle iz rok Orjaneev v klerikalno skrinjico, bi bile dobrodo-

šle. Ta nakana se ni posrečila, četudi je župnik na sestanku bral «Domoljubo», zato sedaj maščevanje v «Domoljubu». Mi se zato ne zmenimo in oddamo dne 22. junija krogičice prvi skrinjici.

LASKO. Klerikalci trosijo vest, da se občinske volitve v laskem okraju ne bodo vršile 21. t. m. ter da so odložene na nedoločeno čas. S tem hočejo begati naše volilce. Opozarjamo naše volilce, da se bodo vršile volitve neopredeljeno v soboto, 21. t. m. in jih pozivamo, da storijo ta dan svojo volilno dolžnost. Podučite ta teden ljudstvo, kako grdo lažejo klerikalci in na kak način bi nas radi potlačili. Vsak součelnik je dolžan ta teden zastaviti vse moči, da dosežemo čim sijajnejšo zmago.

SV. KRISTOF. Pretečeno nedeljo se je vršil klerikalni volilni shod za občinske volitve pri Sv. Jedrti. Shoda, ki se je vršil na prostem pred cerkvijo, se je udeležilo veliko število naših součelnikov, ki so bili v večini. Shodu je predsedoval sklicatelj Potokar, kateremu smo takoj povedali, da pustimo govoriti klerikalnega govornika dr. Ogrizeka, ako nam obljubi, da dobi besedo za dr. Ogrizekom naš dr. Roš. Predsednik in dr. Ogrizek sta to obljubila in tako je mogel dr. Ogrizek začeti svoj govor, ki je bil le zbirka praznih besed, hujskanja in divjega psovajanja demokratov, katere je treba zadušiti. Ko je skonečal svoje govorjenje, se je oglasil k besedi dr. Roš. Pa kakor je klerikalcev povsed, tak je bil tudi tukaj. Dr. Ogrizek in Potokar sta dano besedo prelomila. Predsednik je poskušal prebrati neko resolucijo, ki je pa vsled nemira ni nihče razumel. Kljub temu smo privolili v glasovanje, pri katerem je bila resolucija z večino glasov odklonjena. Na ukaz dr. Ogrizeka so se njegovi pristaši odstranili, besedo pa je povzel dr. Roš, ki je v dolgem, vsekoli stvarnem govoru pojasnil pomen občinskih volitev. Tu nas ne briga avtonomija, ne centralizem, temveč le pametno gospodarstvo v občini. Iz miselne, v katero smo zašli po klerikalnem občinskem odboru, nas morajo rešiti le moči, ki imajo pravi smisel za gospodarstvo in za potrebe občine in občanov. Taki moči so le na demokratiški listi, zato je pa naša dolžnost, da glasujemo v soboto za to listo in vržemo krogičice v prvo skrinjico.

ST. VID NAD LJUBLJANO. Občinske volitve so potekle v najlepšem redu in je bilo v naprednih vrstah ves dan opaziti najboljšo razpoloženje. Časten odziv naših volilcev je nazorno pokazal, da je napredna fronta zgrajena na temeljih najstrožje strankine discipline. Iz močnih in zdravih sil naših napred-

nih volilcev pa je odsevala razvojnja moč stranke. Iz rezultata naprednih glasov (nad 150) uvidimo, da je St. Vid na pohodu naprednega razuma. Kvalitativno pa rezultat volilcev podaja šele pravo sliko naše zmage; 92 % teh moč aktivno deluje pri naprednih organizacijah in društvih. Dosegli smo s tem zmago, St. Vid je v resnici v naših rokah. Tega se vodstvo SLS zaveda, saj je brez vsakega navdušenja sprejela svoj rezultat. Ne v izključni številki, ampak le v disciplinirano organiziranih in delovnih ljudeh je moč in obstoj stranke. Našim volilecem iskrena hvala in poziv: Naprej, še k večjim uspehom!

ST. JURIJ OB JUZ. ZEL. Najboljši odgovor na podle in lažnjive napade, ki so se vršili zadnje dni v klerikalnih listih, je bil združen nastop naprednjakov pri občinskih volitvah občine trg St. Jurij. Po dvanajstih letih je prešla občina zopet v napredne roke. Združeni naprednj. 74 (5), SLS 70 (4). Kakor povsod, tako so se tudi tukaj poslužili klerikalci zvijač, pa jim je izpodletelo. Zadnja dva dneva pred volitvami so vložili na okrajno glavarstvo ovadbo, češ, da je eden podpisov na naši kandidatski listi ponarejen. Na licu mesta od g. glavarja Pinkava uvedena preiskava je pokazala klerikalce v vsej njihovi nagodi. Agitacija, ki so jo vodili klerikalci z ustrahovanjem, je bila velika. Posebno se je odlikoval mladi kaplan, ki se je v potu svojega obraza podil od hiše do hiše, po njivah in travnikih ter priganjal svoje ljudi na volitve. Spravili so vse do zadnjega in kar jih ni moglo hoditi, so jih pripeljali na voz. Disciplina naših volilcev je bila vzorna. Dopolodne še upalohi obrazi naših nasprotnikov so se popoldne, ko so prikorakale naše zadnje skupine na volitve, zelo izpremenili. Nobeden ni počakal izida volitev — izginili so.

VRHNIKA. V nedeljo so se vršile tudi pri nas občinske volitve. Klerikalci so delali s polno paro in, ker jim ni bilo dovolj domačih agitatorjev, so najeli še enega kaplana. Da je bila njihova glavna agitacija protiserbska gonja, se razume. Ker je bilo nad 200 volilcev več kot pred tremi leti, so s terorjem tudi dobili nad 100 glasov več kot zadnjič. Naravnost častno se je odrezala naša stranka z 205 glasovi, proti 89 pred tremi leti. Zaupamo naprednosti naših volilcev in jim priporočamo, naj do prihodnjih vsak vsaj enemu zaslepljenemu oču odpre, ker edino z ljubeznijo do bratov Srbov in Hrvatov, bo prespevala naša domovina, a ne s sovražstvom, kakor to delajo takozvani patriotirani kristjani klerikalci. Delavska stranka je izgubila 51 glasov in dva mandata, največ radi pomanjkanja dela v tavnih, ker je več delavstva odšlo, a tudi radi tega, ker se je pojavil v njih vrstah razkol radi nekih pubuljavil komunističnih demagogov. Tudi samostojniki so padli od 113 na 68. Priporočamo vodstvu krajev. organizacije JDS, naj vztraja na započetem delu in ga še poglobi in vsakemu našemu volilu, naj ob vsaki priliki odpira oči prijateljem, posebno mladini, ker pošteno stvar mora prej ali slej zmagati, če vsi delujemo za en cilj ter ne pustimo vsega dela samo našemu vodstvu. Vsa čast naprednim volilecem!

Pri vseh nakupih manufakturnega blaga priporočamo
Oblačilnico 29650
za Slovenijo

R. Z. Z. O. Z. V LJUBLJANI.

Oglejte si njeno centralno skladišče v palači «Vrajemno posojilnice na Miklošičevi cesti» poleg «Uniona». — Podružnici: v Stritarjevi ulici 5 in na Donajski cesti 29.

Vse solidno! Zadržano podjetje!

Drama nad opero

Sinoči se je vršila v Ljubljani ob navzočnosti 4000 ljudi nogometna tekma med solisti opernega in solisti dramskega gledališča. Drama je zmagala nad opero: zabila ji je 5 golov, opera pa drami samo dva. O tem, Ljubljano pretresujočem dogodku, nam poroča naš «posebni poročevalec»:

Noviteta, ki nam jo je včeraj nudilo operno in dramsko moštvo na zelenem lirskega polju, je bila nedvomno najuspešnejša gledališka produkcija v tekoči sezoni. Kakor tudi smo recenzenti skeptični, o tem uspehu pa vnaprej nismo niti za hip podvomili, ker vemo: vsak pravi umetni nogometnik, oziroma nogometni umetnik se mora roditi. In gospodje od opere in drame so vsekakor zadostili temu velikemu predpogoju: rodili so se. . . . Še več, stvarnica jim je velikodušno ponudila tudi zdrave noge in vse kar k žobrcu spada. Če produkcija navzlic temu ni bila na prvovrstni višini, bi se to do stari soli, da gospoddom manjka «usojvršenosti» ali p. d. treninaja, ki je traja komaj borih 14 jutrov. Toda opazili smo pa tudi takoj, da ti naši najnovejši olimpijci zasledujejo povsem nova pota in cilje z devizo: nazaj k primitivnosti in enostavnosti. Saj to je bil najčistejši norometni ekspresionizem; veličastno norotranje doživljanje; kar pa je bilo znamenja gibanja in brcanja, je bilo v skladu s komodnostjo okornosti in gajdivjem. Takšno je vsako novostvarstvo in je

postranske važnosti, kakšna mu je prokrovkana bodočnost. Gospodje od opere in drame so se včeraj pokazali in ker nas tudi ni varalo dobro mnenje o ljubljanskem «firben», je včerajšnja nogometna produkcija v prid Verovškovega in Borštnikovega spomeniku uspela kar najslajnejše. Toliko za uvod.

Pisati o samem toku igre je strašno težavna reč in je znova ugotoviti pomankljivost naše terminologije. Zatorej kar po vrsti: Med sviranjem dravske divizijske godbe se ob 5. pop. dalje vsipaše na igrišče vrste naše publike. Sedezli (izvzemiš oni stolček, s katerim je papa Danilo po svojem linem režiserskem okusu mebiral svoj gol) so bili razprodani vnaprej; zasedla jih je zopet enkrat kompletno zbrana ljubljanska haute volee vseh abonmanov; temu primerno se je tudi vsenaokrog na stoljšču v tisočglavosti pomešal dijaški partér, galerija in splošni gros dovzetne ljubljanske publike. Uvertiranje dravske je ustvarjalo pravilno «stimungo»: med krepkimi marši se je zvrstila tudi otožen putpuri, in tako smo pripravili s poskočnostjo in genljivostjo pričakovali, kaj vse pride, ko se takorekoč dvigne zastor. No, in se je zgodilo. Med sviranjem gladiatorskega marša in burnim pozdravljanjem je papa Danilo uvedel na zeleno pozornico svoje modrijane, za njimi Betetto s svojimi zelenci («modrijani» in «zelenci» naj se blagohotno uvažuje po barvah dresovi!) Lepo so se zvrstili v vrsti, kjer jih je vzel pod piščalko vrhovni režiser Negovetič. dočim se je sa-

nitejni oddelek z dvema usmiljenkama, zdravnikom in «tragami» utaboril za opernim golom. Začetek je bil pa tak, da je gospodična Zikova obema goimonom poklonila lepa šopka in oddala prvo častno brco, ki se ji nemški pravi: «Ehrenankick! In zdajci glej, že je bilo dejanje v polnem toku z nepreračunljivimi zapletitjaji, napetostjo in kolosalnimi peripetijami. Na, preden pa smo prav razvezali krotok, preden se je Kogoj deseti prekuclil in Kovač tretjič zatajil, pa smo že morali ploskati, ker je drama prestala prvi ognjeni krst in operi zabila gol. Kdo ga je pogodil, vedi sam sveti Peter, ki je z viška motril to ljubo početje in ravno ob tej priliki začel spuščati nekaj drobnega dežja. No, dežek je počasi pojenjal in igralo se je sveže dalje. Kakor je tudi vse šlo križemkrazem, je vendar bilo pri operi opaziti mnogo oper-etnih petez, dočim je drama vztrajala v izključni dramatičnosti z obilno komično primesjo. Pokazala je tudi več solidarnosti in se je vedno vzajemno nagnela pred sovražnim golom. Prekucovanje pa je seveda bilo individualno in se je ravno opera lahko postavila s prvim blesrancem Cvejlčcem, ki je nastopil mesto Popova in kmalu dobil pod kolenom solidno obvezo. Tudi Kovač, ki je dobro nabijal, je kmalu začel šantati. Mephisto Zathy je pa tokrat za čudo bil silno ravnih nog in je plaho žogo sunil naravnost v — lastni gol. Iskreno smo mu ploskali. Zupan se nekako ni mogel znajti v svoji buffo-partiji kot srednji hal, dočim je Kogoj kot usgov-

desni pomagalec bil vzorno vsestranski, le žal da njegova ogromna prizadevnost ni bila kronana drugače kakor s fugami. Sploh smo mogli ugotoviti, da tenkosluhi može z očali tudi drobno vidijo, kar nam bo drage volje priznal i Debevec, ki je kot desna operna zveza pomeril žogo dosledno za debel las pretanko. Banovec Mali in Pugelj Veliki sta se dostojno izpopolnjevala, da ni bil prvi niti v uspehah prevelik, niti drugi v polomihaj premajhen. . . . Mohorič kot desno krilo je temu primerno friotal enostransko, dočim je Simenc (ki je nadomestil Sublja) skušal žogo za slovo kratko malo tenorizirati, kar pa ni šlo zlepa in žal tudi z grda ne. Publika pa je znova dokazala z aklamacijami, da ji bo vedno dobrodošel, če se vrne v Ljubljano gostovat v muziko ali z «Gradlanskim» ali morda celo obojlin. . . .

Zdaj pa k dram! Posebno piko smo vzeli na Kralja, že zaradi njegovih reprezentativnih intervjuvov in imena. Nkakor nas ni razočaral, kritizirati ga pa sploh ne upamo, da nam ne natvezijo razalženja veličanstva. In Lihali! Kako sijajen Polonij, in njegovo včerajšnje igra nje naravnost — poloneza! Terčič in Jerman v obrambi nemadomestljiva, zato sta se le previdno unikala s svojimi pozicij. Plut, Sanci in Jan kot halvestilnja istotako vselej na svojih mestih, kakor je pač prišlo. Medvenu na krilu so se prav dobro posrečili nekateri «fokslin» pokonci in na teli in enkrat celo v голу, ostala dva. Bertok in Smerkol sta pa tudi doninesla svoje k vzajemni

zmagi. Kar nas je radostno presenečalo, smo pri dramskih mladih močeh opazili tudi par zanimivih poizkusov v igri z glavo, izpričujočih povoljno kapaciteto.

Beseda je zdaj še o obeh mastrih v голу. Betetto je imel smolo. Goli, ki so neizprosno običali v mreži, se niso dali več ubraniti. Pač pa je dokaj drugih štov bravourazno ujel in žogo dostojno vračal nazaj na polje, da je vse šlo v lepem tempu. Papa Danilo ni imel obilo posla in smo občudovali njegovo neutrudnost, da je vztrajal dosledno v svojem svetišču, česar iz kavarne nismo vajeni. Postavil si je sicer za mrežo stol, ampak si ni privoščil odpočitka, niti poželel črne kave. Da v tej zvezi omenimo: jako smo pogrešali buffet. Ob pavzi so sicer gospodom nogometnikom ponudili citrone, kar smatramo za očitno ironijo. G. Danilo, pa citrona! Štrikrat je Danilo imel resnega opravka; dvakrat je dobil gol, enkrat divno ubranil «elver», ki mu je elegantno priletel v roke. In enkrat je žoga frčala preko rante. Drugače pa so zalagla njegova bodrila i pri momih i pri publiku. Ko je G. Negovetič, ki je sodil skozinskozi vzvišeno ter velikodušno prezl vs offside in take malenkosti, kar bodi ostalim ljubljanskim sudcem v zgled, odpiskal končni konec, so Danila odnesli na ramenih z igrišča. S tem je menda dostojno obeležen moralni rezultat včerajšnje produkcije. Omotni, ki je daleko važnejši, pa je gotovo z njim v skladu. In to je glavno, vsaj do prihodnjega leta, ko bo skoro gotovo že prišlo do revanše. /

Gospodarstvo

Pravilnik za živinorejske odbore in odseke

Za uspešno delovanje okrajnih živinorejskih odborov in občinskih živinorejskih odborov je treba pravilnika. Glavna določila tega pravilnika se tičejo nalog, ki jih imajo izvajati ti odbori in odseki. Te organizacije so povsem proste, t. j. prostovoljne in osnovane v občo korist. Važne in potrebne so pa za vse občine in okraje, zato je nujna potreba, da se povsod vpeljejo. Vsaka občina imej svoj živinorejski odsek in vsak okraj (srez) svoj živinorejski odbor.

Za vsako organizacijo je treba glave, delavcev in denarnih sredstev. Pri nas je treba organizirati od zgoraj vse in so potrebna denarna sredstva najbolj važna za poslovanje takih organizacij. Zato naj se osnuje predvsem organizacija občinskih živinorejskih odborov, ker naj delujejo s sredstvi okrajnih blagajin, ali istočasno je potrebna tudi organizacija občinskih živinorejskih odborov, ker sta navezani ena organizacija na drugo in se medsebojno izpolnjujeta.

Načrt pravilnika, ki ga danes prinašamo za živinorejske odbore in odseke, ima vsa potrebna navodila za poslovanje teh prostih organizacij, in je v živem interesu naše živinoreje, da si ga osvoje vsi merodajni činitelji pri naših županstvih in okrajnih zastopih. Oba načrta, ki bi se dala v ostalem v eni ali drugi točki še popolniti in krajevnim potrebam prilagoditi, se glasita sledeče:

PRAVILNIK OKRAJNEGA ŽIVINOREJSKEGA ODBORA.

I. Namen odbora.

Pospeševanje domače živinoreje z ozirom na krajevne razmere, predvsem pa:

- 1.) skrbeti za nabavo in vzdrževanje dobrih plemenjakov;
- 2.) skrbeti za zadosten naraščaj in dobro vzrejo plemenjakov;
- 3.) posluževati se vseh sredstev, da se živinoreja povzdigne.

II. Sredstva odbora.

- 1.) Prispevek okrajne blagajne, določen ob sestavi proračuna, ter prispevki posameznih občin;
- 2.) državne podpore;
- 3.) podpore denarnih zavodov in drugih faktorjev;
- 4.) dohodki event. zavarovalnih prispevkov itd.

III. Sestava in vodstvo odbora.

Odbor sestoji:

- 1.) iz 6 članov, ki jih volijo župani izmed načelnikov občinskih živinorejskih odborov o priliki dotacije okrajne blagajne;
- 2.) iz okrajnega živinorejskega, živinorejskega okrajnega inštruktorja ter okrajnega ekonomista, kot virilnih članov;
- 3.) iz 3 načelnikov, oziroma namestnikov, priznanih delujočih živinorejskih združenj, ki jih volijo združenja izmed se;
- 4.) iz načelnika planinskega odbora, kjer leta obstoji.

Člani odbora se zberejo na poziv okrajnega ekonomista tekom treh tednov po izvolitvah živinorejskih odborov, da izvolijo načelnstvo, ki obstoji iz načelnika, njegovega namestnika, blagajnika in tajnika. Tajniške poste lahko prevzame vsakokratni okrajni ekonom ali namestnik, ki ga imenuje odbor. Virilni člani kot taki so tudi odborniki.

Odbor kakor tudi načelnstvo se izvoli za dobo enega leta.

Načelnstvo vodi tekoče posle in pripravlja gradivo za odbore seje. V nujnih in neodložljivih stvareh, izvzemši finančna vprašanja, sme načelnstvo tudi sklepati proti naknadni odobritvi odbora.

Odbor sklepa o vseh stvareh, ki se tičejo njegovega delokroga glede pospeševanja živinoreje in kmetijstva v okraju. Odbor se sestaja k sejam, katere sklicuje načelnik po potrebi, najmanj pa četrtletno.

Načelnstvene in odborove seje so sklepne, ako je navzočih nad polovico članov. Sklepa se pravoveljavno z nadpolovično večino glasov navzočih; pri enakosti glasov odloča načelnik.

IV. Delokrog odbora.

- 1.) Preskrba potrebnih sredstev za delovanje odbora.
- 2.) Nabava potrebnih plemenjakov spoznavno s občinskimi živinorejskimi odseki.
- 3.) Upostavljanje in nadzorovanje oplemenjevalnih postaj.
- 4.) Sklepanje pogodb za oplemenjevalne postaje.
- 5.) Sodelovanje pri licencovanju bikov.
- 6.) Določevanje skočnine.
- 7.) Zabranjevanje zakotnih plemenjakov in skrb za odvrčanje krvnega sorodstva.
- 8.) Ustanavljanje vzrejalnic za plemenjake.
- 9.) Podelitev podpor in upravljanje odborovega premoženja.

10.) Prirejanje krajevnih premovanj, plemenskih sejmov in razstav.

11.) Nadziranje občinskih živinorejskih odborov.

12.) Skrb za pravilno izvrševanje živinorejskega zakona.

V. Izprememba pravilnika.

Izprememba pravilnika okrajnega živinorejskega odbora pristoja plenarni seji tega odbora. Za izpremembo pravilnika je treba navzočnost vsaj dveh tretjin članov in vsaj polovica glasov.

Jutri pričobimo še pravilnik občinskega živinorejskega odbora.

Tržna poročila

Vinski trg (17. t. m.). Od evropskih vinskih tržišč je samo francosko živahnije in so tam tudi cene zelo čvrste. Na ostalih tržiščih, zlasti tudi na italijanskem, vlada mrtvilo. Cene kažejo zato tendenco nazadovanja. Na naših tržiščih je malo posla, vendar so cene v splošnem čvrste. V Sloveniji notirajo vina od 5 do 8 Din liter po kakovosti. Vina zagrebškega vinogorja lanskega letnika se prodajajo po okrog 3 Din, stara po 4,50 do 6 Din po kakovosti, boljša stara vina po 6 do 8 Din. Vršaška bela vina se ponujajo po 3 do 4 Din, finejša po 5 do 12 Din. Srbijanska vina imajo cene od 5 do 6,50 Din po kakovosti. Izgledi vinske letine v naši državi so povoljni. Zelo dobro je stanje vinogradov v Španiji, Portugalski, Franciji in Italiji, dočim prihajajo iz Češkoslovaške, Avstrije in Madžarske slabe vesti o izgledih vinske trgateve.

Zagrebški trg z usnjem in kožami (17. t. m.). Zaradi baisse na zunanjih trgih padajo cene sirovim kožam tudi pri nas. Trgujejo se: goveje kože, dalmatinske in bosanske 13—14 Din, lahke različne 15—16 Din, težke 17—18 Din, telečje največ do 30 Din za kilogram. — Istotako nazadujejo cene izdelanim kožam, posebno vache-podplatom. Cene: jermenski kruponi 110 Din; vache-kruponi, lahki 75—78, težki 82—85; vache-polovice, lahke 58—60, težke 64—66, vratovi 43—45, likancec (blank), črni 70; kravje usnje, žolto 100—105, črno 98 do 102 Din za kilogram; kravji boks 18—20; telečji boks, črni, A 27—28, B 25—26, C 23—24, barvani 36—38 Din za kvadratni čevelj; jermena, domača, I. 140 do 145, II. 135—140 Din za kilogram.

Zivinski sejem na Dunaju (16. t. m.). Dogon skupno 3179 glav; od tega 590 domačih, 1125 iz Madžarske, 222 iz Jugoslavije, 129 iz Češkoslovaške, 1113 iz Rumunije. Prvovrstni voli notirajo neizpremenjeno, dočim se je ostalo blago podražilo za 500 do 1000 aK pri kilogramu. Cene za kilogram žive teže v tisočih aK: voli 13,5—17, krave 13—15,5, bik 14 do 17,5.

— Gremij trgovcev v Celju je svojim članom pod št. 338/24 z dne 28. maja 1924. odposlal okrožnico, kateri je priložil pregled ocene dohodkov za davčno leto 1922. pri davčnem okrajnem oblastvu v Celju in Brezicah. Pri tem se je opozarjalo, da so to cenilne podlage za oceno dohodkov davčnega leta 1922, ki so se uradno ugotovili pri decajacijski ministarstva financ v Ljubljani. Pregled ocen za leto 1922. se ni sestavljen in je zato še ugodna prilika, da se prizadeji gospodarski krogi izjaviti glede ocen za leto 1923. ter imajo za to podlago ocene iz leta 1922. Priprani smo, da so slednje ocene za odmerjevanje davka na dohodnini za nekatere stroke krivične. Vred tega pozivljamo vse člane, da se čimprej o tem izjavijo, kajti vse naknadne pritožbe in ukrepi bi bili pač brez uspeha. Pri tem je pač treba poudariti, da se predlogi konkretno, kajti vsako zahtevo bo namreč treba natančno računsko dokazati in utemeljiti. Gremij do sedaj še ni prejel (ozadevnih) predlogov in ker je zadevo smatrati za važno in nujno, prosimo ponovno vse člane, da se našemu pozivu čim hitreje odzovejo, ker se namerava predmet na eni prihodnjih sej Zveze trgovskih gremijev v Ljubljani temeljito pretrpeti. — Ker pa načelnstvo brez sodelovanja članov ne more staviti takih predlogov, da bi bilo vsem trgovcem ustreženo, upamo na izdatno reakcijo našega poziva. Le na podlagi živahnega sodelovanja članov je mogoče doseči koristne uspehe, ki so v interesu davkoplačevalcev. Vsi pisni predlogi naj se nemudoma odposljejo tajništvu. — Načelnstvo.

— Mesto tajnika za borzno razsodišče. Ljubljanska borza razpisuje mesto tajnika za borzno razsodišče. Ponudniki naj raje navesti dokaz o 1.) jugoslovanskem državljanstvu, 2.) dosedanji neoporečnosti, 3.) dovršenih pravnih študijah, 4.) sposobnosti za sodniško službo (dokaz o položnem praktičnem sodniškem izpitu), 5.) večletni sodni praksi posebno pri trgovinskem sodišču, 6.) znanju jezi-

kov. Ponudbe z navedbo referene in zahtev do konca junija na tajništvo Ljubljanske borze za blago in vrednote, Kongresni trg 9, I., Ljubljana.

— Stanje hmeljskih nasadov v Savinjski dolini in njeni okolici. Zalec, 15. junija. Pri povprečni zjutrajni temperaturi 9 stop. R in pri zadostni, skoro preobilni padavini se je hmeljska rastlina nadalje dobro razvijala, je došla do vrha drogov in žic, je zdrava in brez vsakega mrčesa ter kaže obilo panog. Sedaj hmeljarji obsipavajo nasade. Dne 2. junija je huda toča skoro uničila nekaj nasadov v okolici Ma.oberga. — Hmeljarsko društvo v Žalcu.

— Ustanovitev zadrzne elektrarne v Spodnji Poljskavi. V nedeljo dne 15. junija se je vršilo v občinski hiši na Spodnji Poljskavi ustanovno zborovanje zadrzne elektrarne za kraja Spodnje Poljskavo in Pragersko. Zborovanje je bilo zelo dobro obiskano. Vodil ga je veleposelnik g. Pavel Glančnik, referirala sta pa o delu pripravljalnega odbora domači nadučitelj g. Avgust Kopriva in o nalogah podeželskih zadrznih elektrarn ravnatelj Zadrzne zveze v Celju g. Janko Lešničar. Pri tej ustanovitvi je treba zabeležiti dva zanimiva momenta: na eni strani neobičajno veliko prijav za električno luč in moč, na drugi pa dejstvo, da podari občina Spodnja Poljskava za ustanovitev elektrarne visoko vsoto po 150.000 Din. To je lep vzgled pametne komunalne politike na deželi, ki bi jo lahko posnemala marsikatera naša občina! Na vrsti sta sedaj še projekta Fram in Gornja Poljskava, ki bosta, kakor slišimo, še letos realizirana. S tem bodo imele vse občine od Maribora do Slovenske Bistrice električni tok s Fale. Kdor želi kulturni in gospodarski napredek naše dežele, naj pomaga pri elektrifikacijskem delu! Zadrzna Zveza v Celju da vsak čas potrebna navodila in nasvete.

— Izvoz iz Švedske v našo državo leta 1923. Iz poročila našega generalnega konzulata v Stockholmu je razvidno, da so se pričeli razvijati tudi trgovinski odnošaji med našo državo in Švedsko. Dočim je bilo l. 1922. uvoženo iz Švedske v našo državo raznih produktov le v vrednosti 21.000 švedskih kron, se je vrednost uvoženih predmetov iz Švedske dvignila let 1923. že na 218.000 švedskih kron. Največ smo uvozili iz Švedske produktov tekstilne in strojne industrije.

Sokol

RAZVITJE NARAŠČAJSKEGA PRAPORA V KRANJU.

V nedeljo 15. t. m. je kranjski naraščaj razvil svoj prapor. Na to sokolsko slavo je prihitelo množično občinstvo iz vseh krajev kranjske okolice in Gorenjske. Goste je pozdravil na kolodvoru br. starosta v prisrčnih besedah, kakor se je razvila veličastna povorka od kolodvora proti mestu z godbo Sokolskega društva iz Jesenic na čelu. Pred mestno hišo je pričakoval sokolski spredov občinski svet z županom Pircem na čelu. V iskrenih besedah, posvečenih naraščaju, je g. župan obrazložil pomen razvilita naraščajskega prapora za sokolske vrste ter pozdravil kranjsko Sokolstvo in vse goste v imenu kranjskega meščanstva.

Nato so se zbrale sokolske vrste s številnim občinstvom pred telovadnico Narodnega doma, kjer je starosta v jedrnatem govoru izročil naraščaju njegov prapor. Praporščak naraščaja nar. Strnad se je zahvalil za prapor in z njim vred je prisegel ves naraščaj, da hoče sokolski prapor čuvati do zadnje kaplje krvi. Občinstvo je bilo ginjeno, ko so mlada grla samozavestno polagala prisego svojemu praporu. Kumića s. starostka je pritrdila na prapor prvi trak, kakor so se ostali praporci z njim pobratili. Zbrano Sokolstvo je napravilo z godbo na čelu obhod po mestu, ki je bilo skoraj brez vsake agitacije okrašen do zadnje hiše z zastavami. Obširno občinstvo je tvorilo špalar in burno akklamiralo spredov, v katerem je bilo 7 praporov, 150 članov v krojih, nad 80 članice ter okrog 300 naraščaja in dece.

Po 15. se je pričel prvi telovadni nastop pred telovadnico Narodnega doma. Nastop so otvorili člani z župnimi prostimi vajami, nakar so sledile župne skupinske vaje moške in ženske dece, ženskega naraščaja na gredah, moškega naraščaja, članice in članov ter ljubljanskega naraščaja na orodju. Ob zvokih sokolske godbe so vsi oddelki precizno izvajali pod vodstvom župnega načelnika br. Ažmann svoj program ter bili burno akklamirani od številnega občinstva. Po nastopu se je razvila v vseh telovadnih prostorih Narodnega doma živahna zabava. S tem

slavljem je Sokol v Kranju kot najstarejše društvo v G. S. Z. otvoril svojo novo telovadnico in se stalno preselil v nove prostore, kjer bo imel odlej priliko pod najugodnejšimi pogoji udeleževati svoje delovanje.

AKADEMIJA V KORIST RUSKIM SOKOLOM.

V ponedeljek zvečer je bila v ljubljanski operi akademija, ki so jo priredila ljubljanska sokolska društva s sodelovanjem dramskih in opernih umetnikov v korist ruskim Sokolom. Vzpored je bil jako dolg, obsegal je vsega skupaj 20 točk, tako da je trajala prireditev polne tri ure. Vrhutega so bili tudi odmor med posameznimi točkami neverjetno dolgi, dasi je bil oder razen dveh izprememb ves čas omejen le s temnomodrimi zastori. Med temi dolgimi odmori pa je bilo gledališče brez luči, tako da smo preživljali večino večera v dolgočasni temi in se je občinstvo kratkočasilo s ploskanjem pred zastrtim odrom. Telovadni točk je bilo sedem, in sicer so nastopili ruski Sokoli s prostimi vajami, ki so predpisane za letošnji zlet ruskih Sokolov v Pragi. Izvajali so tri vaje, od katerih je bila tretja kot kombinacija prvih dveh. Prva in tretja vaja sta bili predvajani dobro, druga pa se je ponesrečila, kar je največ krivda spremljevalca na klavirju. Članice iz sokolskega društva v Šiški so izvajale telovadno kompozicijo br. Černeta na godbo iz Traviate. Izvedba je bila dobra, le štetje voditelja za odrom je bilo tako glasno, da je odmevalo po gledališču dokaj močneje nego spremljajoča godba. Brezhibno in zares okusno izvedeno je bilo Vidmarjevo «Jutro», ritmična telovadna študija, ki so jo članice ljubljanskega Sokola večbale z vso eleganco in z občutkom. Moški naraščaj iz istega društva je pokazal kratko skupinsko sestavo na dveh konjih lepo, kakor smo navajeni videti ta oddelek mladih telovadcev. Nastopila je tudi vzorna vrsta, ki so jo tvorili mednarodni telovadci in so pokazali nekaj krasnih vaj na bradli. Zakaj ni bila vrsta popolna, ni znano. Tudi vrhunske proste vaje članov ljubljanskega sokolskega društva so bile dobre v zvezi jako težkim gibom in dolgim držam. K sklepu so izvajali člani iz Šiške s spremljevanjem moškega zbora dr. Murnikov «U boj!» Zaradi prehitre izvedbe so bili posamezni gibi včasih prepovršni. Telovadni vzpored je bil sicer lep, toda novega ni bilo razen mednarodnih telovadcev nič.

Ostale točke so izpolnili operni in dramski umetniki in orkester Sokolskega društva I iz Ljubljane. O tem smo poročali že včeraj.

Gledališče je bilo slabo obiskano in so ruski Sokoli najbrž imeli prav majhno korist od te prireditve. Za take večere poletni čas ni posebno prikladen, pa tudi potrebne reklame ni bilo, aranžma pa počasen in okoren.

Zletni znak za III. pokrajinski zlet JSS. v Sarajevu. Sokolska župa v Sarajevu, ki ima vodstvo III. pokrajinskega zleta, je te dni začela razpošiljati zletni znak za članstvo sokolskih društev, ki se udeležijo zleta. Znak velja 25 Din in so z njim v zvezi pravice, kakor jih ima običajno vsak zletni znak v prvi vrsti prost vstop k vsem prireditvam in brezplačno skupno prenočišče. Zletni znak je okusno in umetniško delo g. prof. Severja v Ljubljani. Obliko ima pravokotnika z odrezanimi ogli. V ospredju se nahajajo znani sarajevski most čez Miljačko. Na mostu sedi z razprostirami krili sokol, na mostu pa je napis «1914. Vidov dan 1924.». Za mostom stoji mišičast Bošnjak ki ima na rokah še raztrgane okove in z levico kaže proti vznajajočemu solncu svobode, bok pa mu oklepa lipovi venec. V ozadju se vzdigujeja katoliška katedrala in turška mešeta z visokim minaretom. Ob vznožju mostu je napis «III. pokrajinski zlet Jugoslov. Sokolskog Saveza u Sarajevu». Vsi napisi so izvršeni v cirilici. Sarajevski zletni znak je eden najlepših dosedanjih zletnih znakov in dela čast župi in modelirju.

Sokolska župa Ljubljana priredi v nedeljo 2. t. m. ob pol devetih zjutraj na letnem telovadišču Ljubljanskega Sokola pod Tivoli tekmo članstva, naraščaja in dece. Vabijo se vsi prijatelji Sokolstva ter ljubitelji telovadbe. Vstopnina 2 Din, dijaki 1 Din.

Ljubljanski Sokol priredi v četrtek zjutraj izlet v Kamniško Bistrico. Oblike civilna. Vsi bratje in sestre, kakor tudi prijatelji Sokolstva dobrodošli. Odhod z glavnega kolodvora v četrtek zjutraj ob 0.05. Povratek z večernim vlakom ob 22. Polovična vožnja preskrbljena. Zbirališče na postaji. Odbor.

Sokolsko društvo v Stražišču obvešča vsa bratska društva, da preloži svoj za 22. t. m. nameravani društveni nastop na poznejši čas.

Okrožni zlet noveveške župe se vrši v nedeljo 22. t. m. na Vinici v Belokrajini. Prijatelji Sokolstva, udeležite

se zleta v čim večjem številu. Pri dopoldanskih vlakih čakajo na kolodvoru v Crnomlju vozovi.

Sokol v Borovnici priredi 6. julija popoldne telovadbo z vrino veselico.

Sokol Mojstrana priredi 22. t. m. javni nastop z veselic s sodelovanjem godbe Sokola Jesenice. Začetek ob 3. Vabljeni so vsa društva.

Sokol Litija-Smartno. Dne 6. julija razvije naraščaj sokolskega društva Litija-Smartno svoj prapor. Slavnost se vrši zajedno s tekmo in telovadbo vseh oddekov naraščaja. — Opozarjamo na to prireditve že danes sosednja društva in tudi občinstvo. Polovična vožnja zagotovljena proti občinski Savezni izkaznici. Natančnejši spored objavimo pravočasno. Udeležite se v čim večjem številu te lepe prireditve naše vrle sokolske mladine.

Sport

Službene objave LNP. — Za reprezentančno tekmo Maribor : Ljubljana določeno moštvo Jančigaj-Gruden, Pečnik-Pokorn, Birs, Jannik-Pretnar, Zemljak, Pleš, Martinak, Pevalak II. in rezerve Windisch, Pleš II. in Stožir odpotuje iz Ljubljane na praznik, 19. t. m. ob 7.40. Vsi navedeni igralci morajo biti točno ob 7.20 na glavnem kolodvoru, vsak prinese s seboj obutev in bele hlače. Igralca Birs in Stožir se pridružita v Celju. — Klubi nosijo odgovornost, da svoje igralce točno opremijo in obveste o odhodu. Igralce, ki bi izostal zapade strogi kazni. — Moštvo spremlja podsavezni kapetan g. ing. Bloudek. Predsednik.

S. K. Ilirija v Zagrebu. Prvak Slovenije S. K. Ilirija igra na praznik v četrtek v Zagrebu proti Gradjanskemu.

Torkov «Sporttagblatt» prinaša sliko prvega moštva S. K. Ilirije.

Kolesarsko dirko Ljubljana-Vranksko-Ljubljana (100 km) priredi kolesarska sekcija «Primorja» v nedeljo 22. t. m. Start ob 7.50 v Ljubljani na Dunajski cesti pri km 1.8. Cilj okrog 10.20 istotam. Vozila lahka in težka skupina; za vsako so določene 4 kolajne in diplome. Težka skupina vozi samo 60 km in starta pol ure prej. Prijave na Primorje, kavarna Zvezda, pisмено ali od 18.30 — 19.30 ustmeno in sicer do sobote zvečer. Prijavnina 10 Din.

Iz zbora nogometnih sodnikov. Medmestno tekmo Maribor : Ljubljana v četrtek 19. t. m. sodi g. Wasserlauf (Zagreb). — Načelnik.

S. K. Ilirija. — Sestanek I. moštva radi tekme z Gradjanskim S. K. v Zagrebu danes ob 13.15 v kavarni Evropa. — Načelnik.

S. K. Primorje. Danes zvečer točno ob pol 21. uri seja poslovnega odbora. —

S. K. Primorje I. : rezerva. Tekma se vrši jutri, na Telovo, ob 18. na igrišču Primorja. Ob 16. predtekma Primorje II : mladinski S. K. Krakovo.

Klub kolesarev in motociklistov Ilirija v Ljubljani. Danes, v sredo večerni izlet ob luninem svitu v Smarje (14 km). Skupni odhod ob 19.30. Zbirališče Karloviški most. — Odbor.

Nogometni trening S. K. Ilirije danes, v sredo ob 18. za I. moštvo in rezervo. Rezerva igra trening-tekmo z Laskom. — Načelnik.

Uruguaysko moštvo ne bo, kakor smo že poročali, igralo v Evropi nobene tekme več razven 22. t. m., ko nastopi nekako v zahvalo za gostoljubni sprejem v Parizu proti francoski reprezentanci. — Ko je dospela vest, da so Uruguayci odnesli prvenstvo, je bilo v Montevideu, glavnem mestu Uruguaya, pravo zmagovalje. Vsi uradi in trgovine so bile zaprte. Tudi borza je prekinila svoje delovanje. Vse mesto je bilo v zastavah.

Olimpijske vesti. V četrtek se je sestel v Parizu izvršilni odbor olimpijskih iger. Blagajnik je poročal o finančnem stanju. Dohodki znašajo dosedaj 2.273.095 francoskih frankov, in sicer so nogometne tekme prinesle 1.798.750 frankov, nacionalna subskripcija 359.606, ostalo pa razni drugi dohodki.

Amerika : Poljska 3 : 2. Ameriška nogometna reprezentanca, ki je nastopila na Olimpijadi, je v sredo igrala v Varšavi proti poljski reprezentanci ter zmagala po izredno napeti in zanimivi borbi s 3 : 2.

Plavačica, ki hoče preplavati Canal la Manche. 20 letna plavačica Lilian Sanderson iz Buenos Airesa je dospela s svojim trenerjem v Brington, da se pripravi za poskus preplavitv Canal la Manche. Preplavala je reko La Plata za kar je potrebovala 24 ur 19 minut. Dosedaj so poskusile že štiri plavačice preplavati kanal, posrečilo se še ni nobeni.

Lastnik in izdajatelj Konzorcij «Jutro» Odgovorni urednik Fr. Brozovič Tisk Delniško tiskarne, d. d. v Ljubljani

Kreditni zavod za trgovino in industrijo
LJUBLJANA, Prešernova ul. 50 (v lastnem poslopu).

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter nakazila v tu- in inozemstvo, safe-deposits itd. itd.
Brosjovke: Kredit Ljubljana • Telefon 40, 457 in 548

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par

Za „Dopisovanje“ in „Zivati“ vsaka beseda 1 Din

Stane vsaka beseda 50 par. Za „Dopisovanje“ in „Zivati“ se računa vsaka beseda 1 Din. — Priobčujo se le v mali oglasi, ki se plačajo vnaprej. Plača se lahko tudi v znakah. Na vprašanja odgovarja uprava le, če je vprašanje priložena znakom in odgovor ter manipulacijska pristojbina (2 Din).

Prireditve

Sokol in Borovnici
Išče se telovadni nastop in veselic 8. julija godbo — zborstvo iz 8—12 moš. 12306

Službe (dobe)

Krojač!
Konfekcijsko delo na dom dobiti proti kavčiji takoj pri konfekcijski industriji. Drago B c h w a b, Ljubljana, Drvarji trg 3. Plača se do- ro, reflektira se le na tresa- je, sanesljivo in dobre de- laveli. 12217

Dame in gospodje,
ki imajo lep nastop in znan- stvo pri premožnejših kro- jih, dobijo primeren po- stranski zaslužek z razpeša- čenjem umetnih pietarskih izdelkov. Ponudbe pod „Do- bre zveze“ na Aloma Com- pany, Ljubljana. 12205

Učenca za meš. trgovino
na delah, se sprejme takoj. — Bili mora dobrih starih, priden, vreden in pošten ter zdrav, star okoli 14 let. — Imel bo hrano in stanovanje ter vso oskrbo v hiši. — Po- sude s silko je treba po- štati čimprej na naslov: Mendič M., Nova vas pri Ra- teku. 12201

Zastopnika
išče tvornica šampanjca in fesertnih vin za Ljubljano in okolice. — Ponudbe pod „Dobro vpeljan“ na Aloma Company Ljubljana. 12197

Zastopnika
za Ljubljano in Gorenjsko išče veletrgovina vina. Po- sude pod „Goetliana“ na Aloma Company, Ljubljana. 12191

Skладиšnik
išrežban v lesni trgovini, se išče. Eventuelno kompa- nijo po dogovoru. Plačilo po dogovoru. Ponudbe naj se pošljejo v Vrazdini, Mu- žičarova ulica br. 3, Elia Fiedovič, veletržec. 12176

Prodajalka
star. moš. kalenarijske stroke, večja pisarniških del, se spre- je v večjo trgovino. Hrana in stanovanje v hiši. Naslov pove uprava „Jutra“. 11821

Krojač!
Odds se delo na dom pri F. Capuder, Ljubljana, Dalma- tinova ulica (Palata Vra- zdinova savaravnice). 12119

Trgovski pomočnik
manufakturnist (dobar izdel- belci aranžer) starejša bolj- ja moš, se sprejme takoj. — Hrana in stanovanje v hiši. Ivan Savnik, Kranj. 12359

Zanesljivega šoferja
se sprejme takoj. Pisemne ponudbe pod „Sava“ na upravo „Jutra“. 12286

Mizarskega pomočnika
mlajšega, ki ima veselje pri- ložiti se polaganja parketov, sprejme Ferdo Primožič, mlar in parketar v Ljubljani, Trnovski pristan 4. 12456

6 dobrih zidarjev
rabi Ljubljanska gradbena družba s o. z., Rimska cesta 11. 12489

Dobra šivilja
na dom, se sprejme. Naslov pove uprava „Jutra“. 12487

Prodajalko
učeno v papirni stroki — sprejme takoj trvdka M. Ti- tar v Ljubljani. 12488

Starejša prodajalka
s kavčijo za samostojno vod- stvo trgovine, se išče. — Po- sude pod „Prodajalka“ na upravo „Jutra“. 12466

Službe (iščejo)

Vrtinar
srednjih let, oženjen, veš v rabi panogah vrtinarstva, želi premeniti mesto. Nastop po dogovoru. Pisemne ponudbe pod šifro „Vrtinar“ na upr. „Jutra“. 12387

Šofer
Profesionalist, s dobrimi spril- evaji, išče službo k oseb- nemu ali tovorn. avtomobilu. — Gabjen Peter, p. Terzin. 12381

Odvetniki, pozor!
Vedel velikoga veselja do odvetniških poslov in prav- nih zadev iščem službe pri kakem odvetniku kot solci- lator. Cenjene ponudbe pod šifro „Kajlgovodja“ na upr. „Jutra“. 12444

Pošteno deklo
želi brezplačno mesto za tri mesece pri boljši rodbini, kjer bi se lahko izučila v kuhinji. Pomagal bi tudi druga dela. Vajena je si- vanja, kikirjanja in drugih ročnih del. — Nastopi lahko takoj. Sprejme ponudbe tudi izven Ljubljane. — Ponudbe prositi pod šifro „Dobra ku- hinja“ na upravo „Jutra“. 12205

Knjigovodja
mlad, neoznanjen, veziran v dvoletnem knjigovodstvu, v slovenski, srbohrvaški in nemški korespondenci kakor tudi vešč strojeplac, zmo- žen samostojnega vodstva pisarne, želi premeniti služ- bo, najraje na deželo. Naslov v upravniki. 12245

Zasebni uradnik
starejša moš — mnogo let uslužben v velikih lesnih tr- govinah in elektrarnah, želi premeniti službo. — Cenjene ponudbe pod „Zanesljivo“ na upravo „Jutra“. 12437

Mesarski pomočnik
s dobrimi sprilicaji, trujen tudi v točenju, išče primer- no službo — nastopi lahko takoj. Ponudbe pod značko „Vestna in pošten“ na po- družnico „Jutra“ v Celju. 12463

Vsled opustitve trgovine
(meš. blaga). Išče mesta kot potnik ali prodajalec 25letni gospod s dobrimi referenca- mi. Govori slov., in hrv. in nemško. — Cenjene ponudbe pod „Vestna“ na podružnico „Jutra“ v Celju. 12464

Mehanik za kolesa
išče delo v Ljubljani ali kje drugje — gre tudi kot dela- vec v goraru ali k železni- ci. Ponudbe pod „Dela“ na upravo „Jutra“. 12442

Primerne službe
v kuhinji, pri otrocih, ali kako drugo delo, išče starejš- ja priprava gospa. Ponudbe na poštni predal 13. 12484

Uradnica
zmožna vseh pisarniških del, želi mesta kjerkoli v Jugos- laviji. Ponudba pod šifro „Tako“ na upravo „Jutra“. 12466

Kot kuharica
ali sobarica iščem službo pri samostojnem gospodu na de- želi ali v hotelu. Ponudbe pod „Tako“ na upr. „Jutra“. 12499

Simpatična gospodična
perfektna strojeplaka, večja korespondenca, s dobrimi iz- pričevaji, išče službo v Ljub- ljani. — Ponudbe pod šifro „Marijiva“ na upr. „Jutra“. 12480

Gospodična
trgovsko naobrazena — želi mesta v trgovini ali kaj pri- mernega. Ponudba pod šifro „Točna“ na upravo „Jutra“. 12492

Popoldansko službo
išče uradnik s daljšo prakso. Vzame tudi delo na dom. — Vešč je vseh pisarniških del. Ponudbe na poštni predal 13. 12486

Trgovski visokošolec
s strokovnim izpitom trg. vis. šole na Dunaju, sprejme vnaško službo, tudi proti hra- ni in stanovanju. Ponudbe na upravo „Jutra“ pod šifro „Služba“. 12453

Ivan Magdič,
krojač, Ljubljana, Gleda- niška ulica 7, se priporoča za idobo sezono. 1087

Slamniki
se sprejmejo v moderno kro- jenje, barvanje in beljenje, tudi moški in svileni. Novi po zelo niski ceni. Priporo- ča se J. Stemberger, Ljub- ljana, Dunajska cesta 11648

Modistka
Z. Gorjanc & Co., Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 27, poleg hotela „Tratinik“ sprejema vsakovrsta popravila slami- kov in svilenih klobukov. Postrežba točna. 729

Drva
bukova in hrastova, odpad- ke od parketov, dostavljajo po niski ceni na dom parna zaga V. Scagnetti v Ljub- ljani, za gorenjskim kolo- dvorom. 1078

Katica, povej mi,
kje si kupila posoda? Ali se veš, da se kupi najboljša pri V. Cicela u, Maribor, Glavni trg? 1059

Satan!
Najnovjši aparat za kle- panje in brušenje kos. naro- čite takoj pri Ivanu Savniku, Kranj. — Cena: 1 komad 80 Din. Trgovci zahtev po- pust. 11516

Restavratorm
in gostilničarjem se pripo- roča za nakup papirnatih servizetov trvdka M. Tičar, Ljubljana. 1000

Tovorni avto
„Praga“, prodam po ugodni ceni. Zadeje gume nove. — Naslov pove uprava „Jutra“ 12421

Fotografični aparat
9 x 12 cm (dopolnastigmat) s vso optiko ali brez, kupim proti takojšnjemu pla- čilu. Ponudbe s opisom apa- rata in navedbo cene pod šifro „Agla“ na upr. „Jutra“. 12389

Damski tagal slavniki
po 60 dinarjev, dokliski po 40—50, otroški slavniki po 30 Din pri Minki Horvat, modistka, Stari trg št. 21. 12376

Štedilnik,
nov, še nerabljen, levostran- ski, mali, brez kota in sred- nih obrobov, se prodaja na 659 Din. Naslov v upravi „Jutra“. 12289

Osební avto,
znamke Adler, 15 PS, 4 cil- lindri, 4 sedeži, gre prav dobro, dobro ohranjen, deloma s novimi obrabi, s rez. kolecor, se prodaja za 20.000 Dinarjev pri W. Welss, Trg svoboda 1, Maribor. 12250

Biljard
se prodaja za gostilničarje. Naslov pove uprava „Jutra“ 12254

Bičje
dobro in trpežno blago, ras- položila od 100 komadov na- prej po 350 Din komad po poštenem povzetju Jos. Hart- manna nasl. V. Šbilj, Velike Lašce. 12410

Fotografični aparat
9 x 12. Extra rapid Aplant, s medenim stojalom in dru- gim pripadki, prodaja Hliber, Križevniški trg. 12452

Šivalni stroj
znamke „Singer“ v dobrem stanju, prodam. Naslov pove uprava „Jutra“. 12476

Avto
Zsedelni „Puch“, 12/14 HP, pripravljen za potovanje — vsled pomankljive prostora samo za 20.000 Din napro- daj. — Ponudbe na upravo „Jutra“ pod „Puch 12/14“. 12482

Blagajne
št. 1, 2 in 3, kakor stenski tresor za vžidanje, se radi opustitve predmeta pocen- ti po zelo ugodnimi pogoji prodaja The Rex Co., Ljub- ljana, Gradišče 10, 12477

Motorji
Gehrot (ala DKW) za mon- tiranje na navadna dvokole- sa, se daleč pod ceno pro- dajo The Rex Co., Ljubljana, Gradišče 4 (dvorišče). 12475

Spalnica
skoraj nova, malo rabljena, iz hrastovega lesa, se prodaja po ugodni ceni. Vse kompletno, s okladi in marmorirani. Pojasnila daje Jos. Slezko, Sp. Šiška št. 82, Večna pot. 12437

Moško kolo
dobro ohranjeno, se prodaja. Poljanski nastp 40, na dvo- rišču. 12441

Fotografični aparat
18 x 24, s celo optiko, se po niski ceni prodaja. — št. Vinček, Gilnce 90. 12493

Zensko kolo
se prodaja v Sp. Šiški, Celov- ska cesta 86. 12479

Kosilni stroj
skoro nov; parni stoječji ko- tel, 6 atm., 20 m² kurilne plošče; 1 parni stroj, 24 PS — prodaja R o s s m a n, Stožice- Jevca. 12482

Okrogel les
blode, vseh vrst lesa in v vsaki množini kupuje po najvišjih dnevnih cenah parna zaga V. Scagnetti v Ljubljani, za gorenjskim kolo- dvorom. 1078

Oprava
za specializirano trgovino v do- brom stanju se kupi. Ponud- be na upravo lista, pod „Specerija“. 12184

Hrast, smrekove hlode
v normalnih dolžinah in v debelinih nad 80 cm, kupi- mo vnaško množino, naj- rajše na progi Zidani most—Bretice. Ponudbe s navedbo cene, množine in kraja, kjer se leti lahko ogledajo, pros- mo na naslov: And. Jakli, Krmelj, Dolensko. 1017

Kože divljačine
vseh vrst, kupuje skozi celo leto in v vsaki množini D. Z d r a v i t, trgovina usnja, Ljubljana, Sv. Florjana ulica št. 9. 1078

Fotoapar
9 x 12, kupim. — Ponudbe upravi „Jutra“ pod „Hitro“. 12498

Gobe
najbolje plačuje trvdka „Fructus“, Tabor št. 2. 12324

Neprepičljivo
lepa enosadna, hiša, skoro nov mlaj na štiri pare kam- nov, okenarjem, stopom. — Prostor in vodna moč na razpolago še za kako drugo obrt. Kupcu stanovanje in mlaj takoj na razpolago. — Natanejša poljsnila daje: Franc G a r t n e r, Čenčiča, Selesniki. 12476

Kupiti ali prodati
vile, stanovanjske, trgovske in obrtne hiše, kmetijska posestva, graščina, žage, mline, stavbne parcele itd. oddati ali najeti stanovanje, sobe, trgovske in obrtne lokale najeti ali oddati posojilo morete najuspešneje le potom „Posesti“

Realitetna pisarna, d. s. o. z.
v Ljubljani, Sv. Petra c. 24. 1022-a 1

Velik prostor
120—200 m² se išče za na- pravo večje delavnice če mo- že v sredini Ljubljane. Pogoji avtoht. vodovod, elek- trika in suha. Ponudbe pod „Velik prostor“ na upravo „Jutra“. 12088

Stavbno parcelo
okrog 1000 m², kupim v me- stu. Ponudbe pod št. 1290 „Parcela“ s navedbo naj- nižje cene na upravo „Jutra“ 12090

Hiša se prodaja
z gospodarskim postopjem, drvarnico, 2 vrtova, 2 klet- ni, sadonostenkoma in njivo, se prodaja. Hiša je pripravna za gostilno ali drugo obrt. — Vprašaj se pri Francetu Koropec v Konjicah. 12233

Majhno posestvo
na Gorenjskem, se odda v najem pod ugodnimi pogoji. — Ponudbe pod „Najem“ na upravo „Jutra“. 12455

Stanovanja
Soba s hrano ali brez hrane, oddam 1.—2. gospodstva. Naslov v upr. „Jutra“. 12413

Prazna soba
se odda, event. tudi klet, pripravna za skladišče, ozir. delavnico. Potrže se v Ze- leni jami št. 230, pritiščje. desno. 12412

Čista, zračna soba
s dvema posteljama, se odda tudi s uporabo kuhinje. — Plačati je celo leto naprej (mesečno 1500 K). — Marija Ojstrzet, Vojvode Mišiča št. 21/III. 12394

Lepo sobo
absolutno mirno, prost vhod, električna razsvetljava, bli- zu Tivolija, za mesec ali 2. s nastopom 1. julija, 1880 mlad gospod. Plačilne pogoje na upravo „Jutra“ pod šifro „Tivoli“. 11329

Lepo stanovanje
4 sobe, kuhinja, kopalnica, soba za služkinjo, z vsem komfortom, se oddajajo naj- boljsemu ponudniku. Plemen- to pod šifro „F. F. Šiška“ na upravo „Jutra“. 12470

Šivilja išče sobo
proti plačilu ali šivanju. — Vse dan odsotna. Ponudbe na upravo „Jutra“ pod št. 12469

Na stanovanje in hrano
se sprejme za prihodnja žol- sko leto dijaki in dijakinje v bližini učiteljskega in gim- nazije. Klavir na razpolago. Naslov pove uprava „Jutra“ 12443

Majhno sobo z zajtrkom
iščem s 1. julijem, s soupo- rabo klavirja 3—4 ure dnev- no popoldne, event. dopoldne. Ponudbe pod „Konzervato- rist“ na upravo „Jutra“. 12486

Stanovanje
2 sobi, kuhinja in pritiščje ali 2 sobi s souporabo ku- hinja in pritiščje. 1880 a za- konski par s štetim sinom za takoj ali posneje. Plačam za daljšo dobo vnaprej, ev. dam dobro nagrado ali po- sodim denar za več let. Ne- anonimne ponudbe pod šifro „Mirna stranka H.“ na upr. „Jutra“. 11927

Soba
čedna in zračna, s elektr. razsvetlavo, se odda dvema gospodoma, event. zakonsko- mu paru s 1. julijem. — Naslov pove uprava „Jutra“ 12492

Stanovanje
2 sobi, kuhinja (3 sobe), se odda v novi vili. Informa- cije in pogoji: Poljanska c. št. 15, prtil, desno. 12497

Mala soba
v sredini mesta, separadni vhod, elektr. razsvetljava, se odda takoj s hrano vred stalnemu gospodu. Vprašaj je v Gosposki ulici št. 10/a 12507

Dve sobi
v pritiščju, s posebnim vho- dom, na prometni cesti v sredini mesta, se oddata. — Potrže se: Poljanska c. 12. 12495

Stanovanje
soba in kuhinja, v Novem Vodmatu, se želi premeniti kje drugje. — Ponudbe pod „Zamenjava“ na upr. „Jutra“ 12484

Soba
lepo opremljena, zračna in mirna, s posebnim vhom, se takoj odda. — Kje, pove uprava „Jutra“. 12405

Stanovanje
soba in kuhinja, ali pa soba s štedilnikom, 1880 zakonski par brez otrok. Nagrada po dogovoru. Naslov pove upr. „Jutra“. 12482

Kdo plača nagrado
in ve drugo stroko za za- menjavo lepega žabnega (2 vel. in 1 manjši) stanovanja s pritiščjami s manjšim? — Ponudbe pod značko „Prvo undastropje“ na upr. „Jutra“ 12483

Lokal
v sredini mesta se išče. Ce- njene ponudbe na upravo „Jutra“ pod „Trgovina“. 12304

Staroznana gostilna
pri Ljubljani, s lepim vrtom, se odda, najraje kakemu vinskemu trgovcu, takoj v najem. Eventuelno se odda 27 x 8 m velik betoniran prostor kot klet, skladišče ali delavnica separarno. — Osebné ponudbe sprejema Go- spodarska pisarna Jos. Tri- bnič, Ljubljana-Glinca št. 37, ob Trški cesti. 12119

Družabnik
ki bi vodil detaljno trgovino pietarskih izdelkov v Ljub- ljani, se išče. Pogoji lokali in garancija. — Ponudbe pod „Družabnik“ na Aloma Com- pany, Ljubljana. 12203

«Srečna bodočnost»
11.210 — Nestrpno pričaku- jem Vaš cenj. odgovor pod „Sreča“ ter se razumem če- mu tako dolgo odlašate. — Odgovorite sigurno! 12415

Smesečni pes
škotski orčar Collt, se ceno prodaja. Naslov pove uprava „Jutra“. 12467

Pes — volk
se je našel. Dobl se na Du- najski cesti št. 35 (Zorec). 12504

Izgubil se je
dne 14.—15. t. m. rjav svilec- en robček, na enem vogalu „spomineček“, na nasprotnem pa ime G. .... Ker je bil spomin, se najditelja napro- ša, da na proti nagradi vrne v upravi „Jutra“. 12481

Previde
iz tujih jezikov, nemščine, italijanščine in srbohrvašči- ne preskribi privatni uradnik proti majhni nagradi. — Na- slov: Šloimškova ulica št. 2, soba 1. 12485

V komisijo
se oddajo pietarski izdelki trgovcem v Ljubljani, ki razpolagajo s lokalom in garancijo. — Ponudbe pod „Pilišija“ na Aloma Com- pany, Ljubljana. 12209

Amater-fotografi, pozor!
Za izvršitev vseh del se pri- poroča fotograf Huzca Hlib- šer, Ljubljana, Valvasorjev trg. 850

Britvice
Mem. Gillette in britve, se sprejmejo v elektr. brusilnici v drogeriji Anton Kanc, Ljub- ljana, Židovska 1. 710

Ing. Karl Grün
Mira Grün
roj. Kocjančič
poročena.
Dunaj - Ljubljana
dne 14. junija 1924.
3202a

Večja trgovska delniška družba išče za čimprejšnen nastop prvovrstnega in ako mogoče samostojnega **korespondenta**
Prednost imajo uradniki železne stroke oziroma železo-industrijskega podjetja. — Ponudbe pod „korespondent“ na upravnitvo „Jutra“.

Za transformatorsko postajo Trbovlje rabimo **izkušeneega samostalnega elektriika**
Elektrarna Fala, d. d., Maribor.

Luksuzni avtomobil
Puch VIII/1922
6sedežni, skoro nov, elegantna karoserija, se **ceno prodaja.**
Ponudbe se prositi pod „Avto št. 2947“ na upravo „Jutra“.

Na prometnem kraju v Gaberjah pri Celju se prodaja **enodružinska hiša**
zidana, z opeko krita, v najboljšem stanju, s 4 sobami in kuhinjo, hlevom za 2 govedi, 2 svinjakoma, prašno kuhinjo, drvarnico in približno 1 oral velikim, mladim, sadnim vrtom, lastnim vodnjakom z dobro pitno vodo. Ker je hiša v neposredni bližini velike industrije, je zelo primerna za vsako trgovino ali obrt.
Cena 100.000 Din. Plačilni pogoji ugodni.
Ponudbe prosim pod „Hiša št. 2944“ na upravo „Jutra“.

Dalmatinski prvovrstni **Portland cement** svetovno znamko **„SALONA“ (Tour)**
nudi po najnižji dnevni ceni promptno tvornica „SPLIT“, del. dr. za Portland cement iz skladišča v Ljubljani Aleksandrova c. 12.
Naročajte, čitate in razširjate „JUTRO“!

Vse potrebščine za strojepis. Pisarniške opreme. **L. BARAGA, LJUBLJANA,** Šelenburgova ul. 6/1.
Novo renovirana **Kavarna Bristol**
preje „Zigart“ Maribor, Vetrinska ulica 30. — Dnevno koncert začetek ob 8. uri. Ob lepem vremenu na moder- no urejenem vrtu veselica. Za obil- en obisk se priporoča
Marija Zigart
Ložo Separées

Modna trgovina **A. Šinković nasl. K. SOSS**
Ljubljana 1085 IV
Mestni trg 19.

Županstvo mestne občine Metlika javlja tužno vest da je dne 16. junija 1924, ob 2. uri popoldne preminul mestni župan **Jože Flajšman**
po dolgi bolezni v najlepši dobi 51 let.
Pogreb se vrši dne 18. junija 1924, ob pol 2. uri popoldne. Metlika, 17. junija 1924.
Županstvo mestne občine Metlika.

MAURICE LEBLANC
TIGROVI
ZOBZE

VII.
WEBER SE MASČUJE.

Don Luis okamenl. Florenca tukaj! Saj jo je vendar pustil v vlaku, pod nadzorstvom Mazerouxjem, ki je imel nalogo, da jej sledi, n vlak se vendar ne ustavi pred Rouenom. Materijalno je torej nemogoče, da bi se bila obadva vrnila pred osmo uro zvečer.

Toda čeprav se mu vse vrt, vendar naenkrat razume, kako se je moglo vse to zgoditi. Ker je Florenca vedela, da jej sledita, ju je spravila v past, ki bi delala čast najbolj prevejanemu policistu ali pa zločincu. Zvabila ju je do postaje Saint Lazaire, tam je skočila v vlak in — na drugi strani takoj ven. Dobri Mazeroux pa naj le straži potnico, katere ni več v vlaku...

Takoj nato se pa don Luis tudi zave, kako strašen je položaj za njo, in s tem tudi za njega. Florenca se je pojavila, da reklamira dediščino zase. To dejstvo samo po sebi že dokazuje, da je kriva. To dejstvo je nako obsodbi.

Impetuzno, v neodoljivem nagonu plane don Luis in stopi pred njo, jo prime za roko in vzkligne nad njo z neverjetnim naglasom, polnim ogorčenja, strasti, bolesti:

«Kaj ste prišli semkaj? Kaj delate tukaj? Zakaj ne niste poprej obvestili?»

Desmallons mu hoče braniti, toda don Luis ga enostavno odrine in nadaljuje:

«Ej, gospod prefekt, ne vidite li, da se je zgodila navadna pomota? Oseba, katero pričakujemo in o kateri smo govorili, ni tale! Pravi krivec se skriva, kakor vedno. Saj je nemogoče, da bi Florenca Levasseurova...»

«Nimam nikakršnega predsodka proti gospodični,» pravi prefekt z ukazovalnim glasom in sika resnega, skoraj strogega obraza. «...toda dolžnost imam, da jo izprašam o okolnostih, ki so bile odločilne za njen obisk tukaj!»

Sedaj osvobode deklico železne roke don Luisa in jej ponudi stol. Sam se postavi pred pisalno mizo, vidi se mu pa na obrazu, kako globoko ga je dekličina prisotnost dirnila. Z njeno prisotnostjo je takorekoč ilustrirano, kar je trdil poprej don Luis. Z nastopom nove osebe, ki uveljavlja svoje pravice, je brezdvomno dokazano, da nastopa nekdo, ki je kriv in ki se je doslej kril. Pojav te osebe same je že obtožba. Don Luis je prav tako razumel ves položaj in ni več odvrnil svojega pogleda od policijskega prefekta.

Florenca ju pogleduje drugega za drugim, kakor da je ta nastop za njo najbolj nerazumljiva zagonetka. Njene lepe črne oči imajo njen običajni zapeljivi in obenem resni in vedri izraz.

Desmallons jo pozove:
«Razložite nam, gospodična!»

«Ničesar nimam, kar bi morala razložiti,» odgovori dekle enostavno in mirno z očitno dobro vestjo. «Prišla sem semkaj z nalogo, da izpolnim misijo, ki mi je izročena, in to sem storila, ne da bi prav natančno vedela, kakšna je njena vsebina.»

«Kaj hočete reči? Da niti ne poznate točno vsebine svoje misije?»

«Da, gospod prefekt. Oseba, na katero se povsem zanašam in do katere gojim tudi najgloblje spoštovanje, me je naprosila, da izročim danes tukaj listine, katere sem prinesla. Zdi se mi, da se te listine nanašajo na vprašanje, zaradi katerega ste se, gospodje, danes tukaj zbrali.»

«Namreč, komu se ima priznati dediščina rajnkega Kozme Morningtona?»

«Da, gospod prefekt.»

«Vam je znano, da če bi se ne bil pojavil nikdo drugi, ki bi bil uveljavil svoje pravice, da bi potem današnji sestanek potekel brezuspešno?»

«Prišla sem, čim so mi bile listine izročene.»

«Zakaj vam niso bile izročene uro ali dve poprej?»
«Zato, ker me ni bilo doma. Dom, v katerem stanujem, sem morala zapustiti kar na vrat na nos.»

Perenna pomisli, da je bil baš on tisti, ki je povzročil ta nepričakovani beg Florence, ki bi bil lahko uničil nasprotnikove načrte.

Prefekt nadaljuje:
«Vi torej pravite, da ne poznate razlogov, iz katerih so vam bile te listine izročene.»

«Da, gospod prefekt.»
«In tudi tega ne veste, v koliko se ti dokumenti nanašajo na Vas?»

«Name? Ne vem.»
Desmallons se nasmehine in s pogledom, uprtim v njene oči, pravi:

«Po pismu, ki je priloženo, se ti dokumenti nanašajo direktno na Vas. Ugotavljajo namreč kar najbolj mogoče točno, da izhajate tudi vi iz rodbine Rousselove in da imate torej vse pravice do dediščine Morningtonove.»

«Jaz?»
Ta krik dekličin je bil spontan. Bil je krik začudenja, presenečenja in protesta.

«Jaz da imam pravice do te dediščine?» naglo nadaljuje Florenca. «Nikakršne pravice, gospod prefekt! Nikakršne pravice! Nikdar nisem poznala Morningtona! Kaj naj bo to kakšna šala? Sigurno gre za čudno pomoto!»

Govorila je vznemirjeno, z evidentno iskrenostjo, ki bi bila napravila dokaj učinka na vsakogar, ki bi ne bil policijski prefekt. Toda je li mogel pozabiti na vse to, kar se je poprej govorilo in na strašno obtožbo, ki jo je izrekel don Luis Perenna proti neznanemu bodočemu doščlec?

«Dajte mi te listine!» pravi.

Ona vzame iz svoje torbice zavitek listin. To so papirji, že vsi žolti, stari, na robih razcefrani, večkrat preganjeni in v gibih prhki.

Zahvala.

Vsem, ki so se me ob priliki moje sedemdesetletnice spomnili s čestitkami, zlasti pa ožjim prijateljem, najprisrčnejša zahvala!

Ljubljana, dne 18. junija 1924.

Jakob Zalaznik.

Šentjanski premog

vseh vrst in vsako množino, v čisto opranem stanju nudi, za takojšnjo dobavo

Prodajni urad šentjanskega premogovnika
AND. JAKIL

Ljubljana, Krekov trg 10 1018-a

Najboljši kopalni čevlji

in obleke

samo pri

C. J. Hamann

Ljubljana
Mestni trg 8

Kupi se večja količina

smerekovih jelkovih hlodov

oziroma

po možnosti suho blago.

Ponudbe prosimo z navedbo cene franko vagon nakladalna postaja na upravo „Jutra“ pod šifro „HLODI“.

Reform

steklenice za vkuhavanje sadja in povrtnice so najboljše in najcenejše.

Glavna zaloga za vsa državo:

Lovro Petovar, Ivanjkovci.

Istotam se dobé Zupančeve knjige „Konzerviranje sadja in povrtnin za domačo uporabo“ v slovenski in hrvatski izdaji.

Gospodinja, naročite!

Razpis

Za zgradbo Sokolskega doma v Medvodah razpisujejo se: Zidarska, tesarska, mizararska, kleparska, ključavničarska in vsa pripadajoča dela.

Ofertalna licitacija se vrši na licu mesta v četrtek dne 19. junija 1924 ob 14. uri popoldan

2917a

Gradbeni odsek

Priporočamo knjigo:

Stojanovič A., Rumanovska bitka.

Popis bitke in njen pomen z dvema zemljevidoma. Knjiga velja s poštno vred Din 81— ter se naroča pri

Tiskovni zadrugi v Ljubljani.

Brez posebnega obvestila.

Josipina Friedl, roj. Ernst, naznanja v svojem in imenu svoje hčerke Valerije pretresljivo vest, da je njen iskreno ljubljeni, srčno dobri soprog ozir. oče, gospod

Ivan Friedl

hotelir in posestnik

v torek, dne 17. t. m. ob pol 4. uri zjutraj, po dolgotrajni, mukepolni bolezni in previden s tolažili sv. vere v 55. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspal.

Truplo nepozabnega pokojnika bo v četrtek, dne 19. junija, ob pol 16. uri svečano blagoslovljeno v mrtvašnici mestnega starega pokopališča, nato prepeljano na mestno pokopališče v Pobrežju in položeno tam v rodbinsko grobnico k zadnjemu počitku.

Sv. rekvijem bo darovan v petek, dne 20. junija ob pol 9. dopoldne v frančiškanski župni cerkvi.

Na željo pokojnika se venci hvaležno odklanjajo.

Maribor, 17. junija 1924